

Mål och budget 2021-2023

Vaxholms stad

Innehåll

Inledning	3
Organisation	4
Styrning och uppföljning.....	6
Politisk inriktning och prioriteringar	10
Omvärld	15
Ekonomiska förutsättningar	21
Målområden och övergripande finansiella mål	28
Mål för Vaxholms stad.....	32
Staden som arbetsgivare	39
Budget.....	41
Nämndernas verksamhet	48

Inledning

Detta dokument presenterar kommunfullmäktiges mål och budget 2021-2023 för staden och nämnderna.

Kommunfullmäktige ska varje år i november fastställa mål och budget för de kommande tre åren, vilket utgör plattformen för planering och styrning i Vaxholms stad. I mål och budget bestäms verksamheternas övergripande mål, skattesatsen, hur resurser ska fördelas samt taxor och avgifter. Mål och budget innehåller både driftsbudget och beslut om investeringar.

Stadens budgetarbete sker i två omgångar. Kommunstyrelsen (KS) tar beslut i den första, det så kallade *ramärendet*, före sommaruppehållet. Ramärendet innehåller en samlad beskrivning av de aktuella förutsättningar som gäller för Vaxholms stads planering, exempelvis befolkningsprognoser och ekonomiska förutsättningar. Inför ramärendet genomför kommunstyrelsen en strategidag för att föra dialog om stadens utveckling och ta fram förslag till kommunövergripande målområden och mål. Även nämnderna har strategidagar. Varken KS eller nämnderna genomförde dock strategidagar 2020 på grund av restriktioner med anledning av coronapandemin.

Den andra omgången äger rum under hösten. I september återkommer respektive nämnd med sitt *yttrande till mål och budget*. Nämnden redogör för sina mål, verksamhetsplanering och budget utifrån kommunstyrelsens inriktning och ekonomiska ramar. Underlag till yttrandet är bland annat resultatet från nämndens strategidag som genomförts på samma sätt som KS strategidag under våren.

KS tar del av nämndernas yttranden. Tillsammans med förnyad omvärldsinformation, bland annat om den ekonomiska utvecklingen och justerad befolkningsprognos, leder det fram till ett slutligt förslag till mål och budget. Fullmäktige fastställer mål och budget med övergripande målområden, mål för nämnderna och resultatindikatorer samt ekonomiska fördelningar.

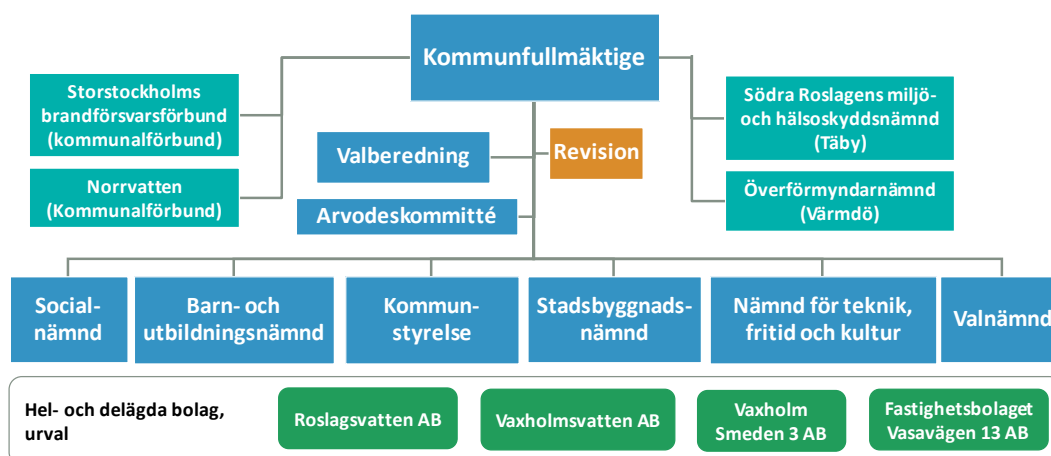
Åtterrapporeringen till kommunfullmäktige sker tre gånger per år, dels i två tertialbokslut och dels i årsredovisningen.

Organisation

Vaxholms stad har under mandatperioden 2019–2022 ett minoritetsstyre som består av en mittensamverkan mellan Centerpartiet, Socialdemokraterna och Liberalerna. Kommunfullmäktige som är kommunens högsta beslutande organ väljs av medborgarna vart fjärde år och tar beslut i kommunövergripande frågor. Kommunstyrelsen förbereder alla ärenden som ska tas upp i kommunfullmäktige och har ansvar för att fullmäktiges beslut genomförs. Vidare leder de och samordnar planering och uppföljning av kommunens verksamheter och bolag. Vaxholms stad har därutöver nämnder med olika ansvarsområden samt inflytande över flera bolag och förbund. Vaxholms stads medarbetare är samlade i en förvaltningsorganisation, där varje förvaltning har till uppgift att stödja respektive nämnd samt att utföra det uppdrag som nämnd, lagar och bestämmelser har fastställt. Kommunstyrelsen har till sitt stöd kommunledningskontoret.

Politisk organisation

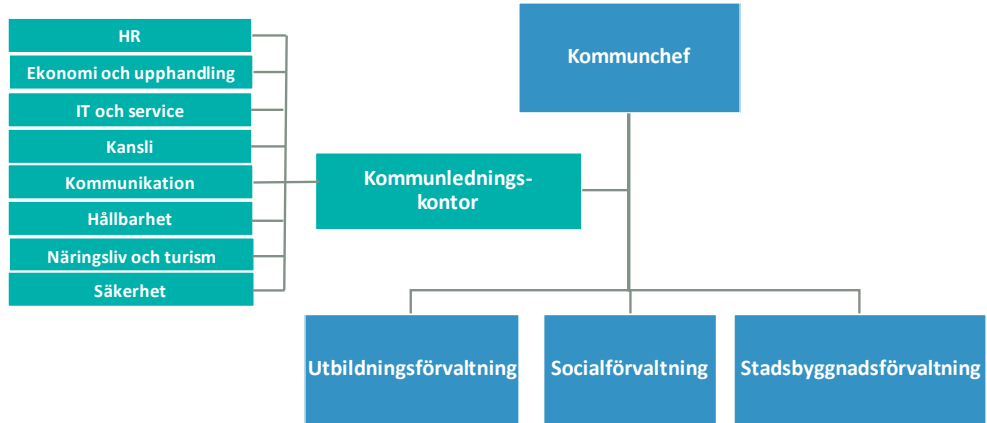

Mandatfördelning 2019-2022

Waxholmspartiet	8
Moderaterna	7
Centerpartiet	4
Socialdemokraterna	4
Liberalerna	2
Sverigedemokraterna	2
Vänsterpartiet	2
Kristdemokraterna	1
Miljöpartiet	1

Förvaltningsorganisation

Styrning och uppföljning

De strukturer och arbetssätt som framgår av stadens styr- och ledningssystem ska användas för att styra verksamheterna i önskad riktning samt ge ramar för hur verksamheterna följs upp och utvärderas. Vaxholms stads styr- och ledningssystem syftar till att åstadkomma kvalitet och resultat för invånaren med sikte på kommunens vision. Systemet stöttar kontinuerlig utveckling och förbättring med utgångspunkt från verksamheternas grunduppdrag och de politiska målen och ambitionerna.

Vaxholms stads vision

Vaxholms stads vision som är antagen av kommunfullmäktige, visar riktning för hur Vaxholms stad ska utvecklas och är utgångspunkt för kommunens styrning.

Visionen lyder: *Vaxholms stad ska vara en attraktiv plats att leva och bo på.* Vaxholms stad ska vara en kulturell skärgårdstad som med småskalighet och effektiv kommunal service ska erbjuda invånare och näringsidkare en attraktiv och stimulerande livs- och arbetsmiljö med närhet till skärgård, natur och storstad. Vaxholms stad ska vara ett samhälle som präglas av trygghet, delaktighet, gemenskap och ansvar. Vaxholms stad ska utvecklas tillsammans med medborgarna. Valmöjligheter ska finnas, framförallt inom skola, omsorg och boende. Vaxholms stads ambition är att arbeta för en klimatsmart stad med hållbar användning av energi och transporter, ren luft och rent vatten och där det är enkelt att välja en miljövänlig livsstil.

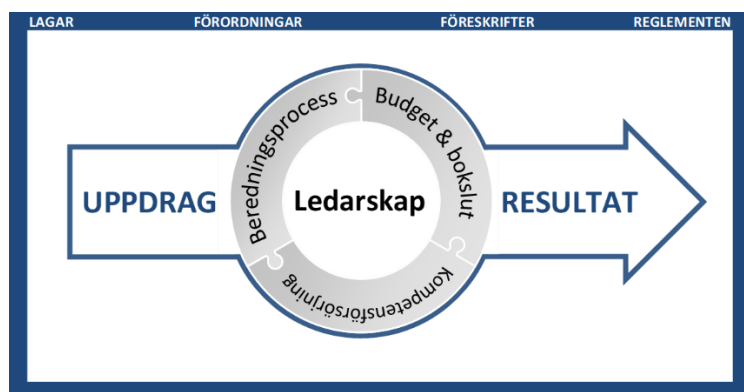
Gemensam värdegrund

Vaxholms stads värdeord är *samspel*, *engagemang* och *respekt*. Orden sammanfattar kommunens gemensamma värdegrund och är styrande för Vaxholms stads medarbetares förhållningssätt, agerande och bemötande. Värdeorden är framtagna gemensamt av medarbetare inom kommunens alla verksamheter och fungerar som en kompass i kontakter och möten med människor som besöker, bor och verkar i Vaxholm.

Gemensamma processer

Vaxholms stads styr- och ledningsmodell omfattar kommundemensamma processer för (1) budget och bokslut, (2) kompetensförsörjning och (3) ärendeberedning. Ledarskapet på politisk nivå och inom förvaltningen är nyckeln för att skapa resultat utgående från respektive nämnds uppdrag. Uppdraget är givet av Vaxholms stads kommunfullmäktige och inom ramen för de nationella regelverken.

Ekonomistyrning

Ekonomistyrning fördelar resurser och skapar förutsättningar för långsiktigt hållbar ekonomi. Styrningen utgår från fastställda principer som till exempel volymfördelning och finanspolicy. Beslutad budget och resultat följs upp och redovisas genom månadsrapporter, tertialrapporter samt helårsbokslut. Barn- och utbildningsnämndens och socialnämndens budget är till stora delar volymbaserad medan övriga nämnders budget är anslagsfinansierad.

Mål- och resultatstyrning

Mål- och resultatstyrning skapar fokus, är utgångspunkt för prioriteringar och styr organisationens utveckling. Mål- och budgetdokumentet är kommunens viktigaste verktyg för planering och styrning av kommunen och dess verksamheter. I mål och budget fastställs strategiska mål för respektive nämnd inom de tre målområdena: *kvalitet, livsmiljö och ekonomi*. Målen visar inriktning och lyfter fram områden utifrån uppdraget som nämnden vill fokusera på under kommande planperiod. Målen följs upp både kvalitativt och kvantitativt. Måloppfyllelse bedöms utifrån utfall av ett antal indikatorer med ett beslutat målvärde som signalerar om kommunen är på väg att uppnå målen. Resultatet följs upp och redovisas vid tertialrapporter och årsredovisning. Nämndernas mål är övergripande, vilket skapar utrymme för verksamheten att med utgångspunkt från sin profession och kunskap identifiera vad som behöver utvecklas för att nå målen. Förvaltningar och enheter identifierar därmed prioriterade fokusområden och insatser utifrån sitt nuläge. Strukturen tar till vara medarbetarnas kunskap, erfarenhet och engagemang.

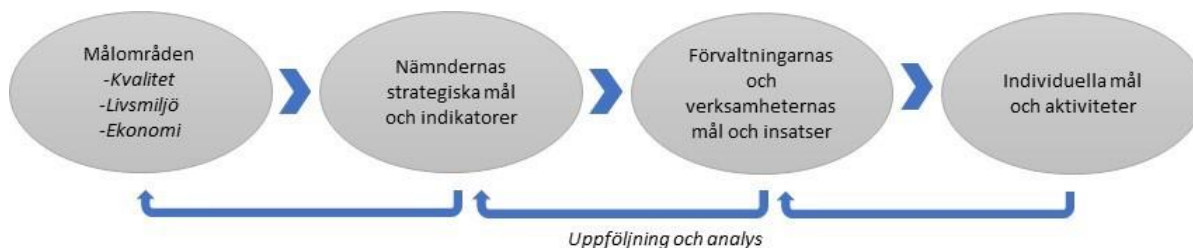

Bild: Mål- och resultatstyrning i Vaxholms stad

Kvalitetssäkring av uppdraget

Mål- och resultatstyrning kompletteras med kvalitetssäkring av uppdraget för att säkra kvaliteten i våra verksamheter och skapa kontinuerlig utveckling och förbättring.

Utifrån statlig styrning inom socialtjänsten och utbildningsverksamhet finns krav på ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete¹ som omfattar arbetsätt och metoder för att följa upp, säkra och utveckla kvalitet utifrån *hela* uppdraget.

Kvalitetssäkringen kan bestå av flera olika metoder och vara både kvantitativa och kvalitativa. Exempel på metoder för kvalitetssäkring är nämndernas utökade lista av nyckeltal, riskanalys och processledning.

Processledning innebär att utgå från värdet som skapas för mottagaren. Arbetsätt, arbetsflöden och centrala kvalitetsfaktorer följs upp, utvärderas och förbättras av medarbetare som arbetar i processerna. Uppföljningar och utvärderingar ligger till grund för gemensamt lärande och kontinuerligt förbättringsarbete, men också för att prioritera enhetens mål inför kommande tidsperiod. Kvalitetssäkring uppnås också genom att processledning ger möjlighet att skapa en gemensam förståelse och samsyn kring uppdraget.

Riskanalys och internkontroll

Internkontroll är det samlade begreppet för den organisering och de system, processer och rutiner som bidrar till att säkerställa att kommunens verksamhet är ändamålsenlig och kostnadseffektiv, att informationen om verksamheten och den finansiella rapporteringen är ändamålsenlig, tillförlitlig och tillräcklig, att regler och riktlinjer följs samt att möjliga risker ringas in, bedöms och förebyggs.

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att upprätthålla en god internkontroll. Kommunstyrelsen och varje nämnd gör årligen en riskanalys där väsentliga områden identifieras. Dessa risker ingår som en del i nämndernas internkontrollplaner, vilka fastställs av respektive nämnd i samband med beslut om mål och budget. Nämnderna rapporterar resultatet av den interna kontrollen till kommunstyrelsen i samband med årsredovisningen.

Barnrättsperspektivet

Från och med 2020 är FN:s konvention om barns rättigheter lag (barnkonventionen) och Kommunfullmäktige har antagit en strategi för ett barnrättsbaserat arbetsätt i Vaxholms stad. Då mål och budget fastställer ramarna för andra beslut och åtgärder som genomförs i kommunen är det en förutsättning att mål- och budget har ett barnrättsperspektiv för att perspektivet ska kunna implementeras i övriga beslut och åtgärder som genomförs.

Vaxholms stads budget är framtagen för att säkra så stor nytta för så många barn som möjligt, idag och över tid. I arbetet med budgeten har det identifierats att samtliga nämnder och styrelse fattar beslut som berör barn men där socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden ansvarar för en majoritet av de verksamheter som direkt riktar sig till barn. Nämnden för teknik, fritid och kultur fattar beslut som berör barn inom exempelvis barnvänliga offentliga miljöer, fritidsmöjligheter och säkra skolvägar.

Inom flera nämnders ansvarsområde genomförs satsningar som anses vara direkt gynnsamma för barn. Satsningarna ska genomföras inom respektive nämnds ansvarsområde med fokus på att gynna barnets rättigheter.

¹ Krav i SOSFS (2011:9) och Skollagen (2010:800)

Med anledning av de ekonomiska utmaningar kommunen står inför anses det vara nödvändigt med besparingskrav i samtliga nämnder. Besparingskravet anses nödvändigt för att kunna säkra invånarna i kommunens rättigheter över tid. Utan besparingskrav i nuläget finns en risk för att större besparingskrav blir nödvändiga i framtiden, vilket kan få konsekvenser för barn.

Vaxholms stad har målkriterier som är framtagna för att möjliggöra uppföljning av vilka effekter stadens budget har. Detta säkerställer att kommunen uppmärksammar och vid behov åtgärdar om budgeten får andra effekter för barn än förväntat.

Vaxholm ska arbeta för att i så stor utsträckning som möjligt inhämta och ta hänsyn till barnets synpunkter men bedömer att barnets inflytande blir större i enskilda åtgärder och beslut än i det kommunövergripande mål- och budgetdokumentet.

De kommunala bolagen

Vaxholms stads helägda eller delägda bolag ansvarar för att driva en effektiv verksamhet inom sina respektive uppdrag utifrån lagstiftning, politiska mål, bolagsordningar, ägardirektiv, reglementen, styrdokument och ekonomiska förutsättningar.

Politisk inriktning och prioriteringar

Tillsammans utvecklar vi Vaxholm!

Vaxholm ska vara staden för alla oavsett i vilken kommun del vi bor och vilka ekonomiska förutsättningar vi har. Här ska vi kunna leva och arbeta i trygghet, med god hälsa, service och inflytande. God ekonomi är centralt för ett hållbart Vaxholm.

Vår unika skärgårdsstad ska vårdas och utvecklas, ny bebyggelse ska ske varsamt, varierat och anpassat efter miljön. Nya invånare välkomnas och ger oss ett ökat inflytande i regionen.

Det ska vara enkelt att leva miljöriktigt och sunt. Vaxholm ska ligga i framkant i klimatarbetet och värna Östersjön vilket kräver ett innovativt förhållningssätt och samverkan med andra.

Fler ska ha möjlighet att verka, arbeta och bo inom kommunens gränser.

Företagsamhet ska uppmuntras och stadskärnan vara levande året om. Det ska vara enkelt och bekvämt att pendla och kollektivtrafik på vatten ska utvecklas.

Jämställdhet, jämlikhet och barnperspektiv ska genomsyra all verksamhet. Barn och ungdomar ska ha den bästa starten i livet med en högklassig förskola och skola. Vård och omsorg skall vara den bästa. Valfrihet, kvalitet, inflytande och trygghet ska prägla staden och dess verksamheter, det ska vara möjligt att välja kommunala alternativ. Kontinuerlig dialog med invånare är en framgångsnyckel.

Engagemang och föreningsliv utvecklar och stärker banden människor emellan och ska uppmuntras. Varje kommunalt beslut ska vara rättssäkert.

Ekonomi i balans

En god ekonomi är centralt för ett hållbart Vaxholm och för en god livskvalitet för våra invånare. Stadens årliga resultat ska uppgå till minst 2 procent av skatteintäkterna. Vi arbetar för kostnadseffektivitet och budget i balans, också utifrån ett genderperspektiv. Skatten ska inte höjas. Utredningar och beredningar ska kostnadsredovisas på ett tydligt sätt. Stadens lånebörda kommer att öka under de närmaste sju åren eftersom investeringar i bland annat särskilt boende, ishall och skolor/förskolor behövs. Paviljonger ska fasas ut till förmån för permanenta byggnader vilket är en god investering på sikt. Lån ska dock tas med försiktighet. Strategiska mark och fastighetsköp ska genomföras.

Staden blir bättre och demokratin stärks när fler är delaktiga

En kontinuerlig dialog med invånarna är en framgångsnyckel. Varje kommunalt beslut ska vara rättssäkert. Vi vill stärka möjligheterna för medborgare i alla åldrar att engagera sig i Vaxholms

utveckling, vilket kräver tidig information och dialog. Barn och ungdomar ska involveras via skolan i den kommunala demokratin och ges möjlighet att vara mer delaktiga.

Vi vill pröva möjligheten att inrätta en beredning för medborgarinflytande, som får i uppdrag att föreslå åtgärder som stärker den lokala demokratin. Fortsatt och löpande arbete med att revidera stadens översiktsplan, tydliga och väl genomförda samrådsmöten, ökad medborgardialog i planärenden och i andra strategiska frågor. Vi vill undersöka möjligheterna med ökad digital kommunikation och råd för specifika frågor. Rollen för de kommunala råden för pensionärer och funktionsnedsatta ska tydliggöras genom att de blir remissinstanser. Vi eftersträvar transparens och en bred förankring mellan partier i beslutande församlingar. Vi vill fortsätta utveckla möjligheten till digitala beslutsfattande möten.

Vaxholm ska vara fossilfritt

Det ska vara enkelt att leva miljöriktigt och sunt. Vaxholm ska ligga i framkant i klimatarbetet och leva upp till den globala klimatöverenskommelsen om maximalt 1.5 grads temperaturökning. Cykel- och promenadstaden Vaxholm ska utvecklas, fler gångfartsområden ska införas, bättre cykelstråk och fler cykelparkeringar med tak. Stadens egna fastigheter ska försörjas av förnybar energi, att nyttja solenergi ska prövas. Vaxholm ska anslutas till ett bättre och mer effektivt reningsverk. Fordon i kommunens verksamheter ska vara miljöklassade. Vid nyanskaffning ska i första hand elfordon köpas in.

All mat som erbjuds i våra verksamheter ska tillagas lokalt och leva upp till krav på god miljö- och djuromsorg, vara klimatsmarta samt antibiotikafria. Andelen matsvinn ska minska.

Samtliga skolverksamheter ska leva upp till Håll Sverige Rents program grön flagg. Vi ska förbättra våra återvinningsstationer. Det ska vara nära och enkelt att återvinna. Ytterligare en återvinningsstation i centrum ska byggas. Förbättrad kapacitet och service i återvinningscentralen för fler fraktioner och återbruksmöjligheter. Det ska vara lätt att pendla till och från sysselsättning och bostad inom kommunen och till och från Vaxholm. Vi verkar för utökad kollektivtrafik året runt på land och vatten, regionalt och lokalt. Användning av engångsplast ska fasas ut i egna verksamheter och i samverkan med näringslivet. Våra grönområden ska förädlas och bidra till biologisk mångfald. Fler laddstationer för elfordon ska uppmuntras.

Vårda och utveckla vår vackra stad

Utveckling av ny bebyggelse ska ske varsamt. Byggandet ska vara varierat, gärna i trä, och anpassat till vår unika skärgårdsmiljö. En hållbarhetsstrategi ska tas fram parallellt med översiktsplanen och förankras genom medborgardialog. Vi välkomnar befolkningstillväxt med hänsyn till våra förutsättningar vad gäller infrastruktur och kollektivtrafik.

Stadens bostadsförsörjningsprogram och exploateringsprogram ska revideras i dialog med invånarna och göras tydligare. Ett kulturmiljöprogram ska tas fram.

Ny bebyggelse ska redan i detaljplanearbetet anpassas efter omgivningen i skala och stil. När detaljplanen för Norrberget vinner laga kraft så ska planerna för Norrberget genomföras. Alla beslut som avtal kräver ska fattas. En städad omvandling av området ska ske.

Bostadsförsörjning ska ske med blandade upplåtelseformer, småhus, bostadsrätter och hyresrätter. Kommunens fastighetsbolag ska förstärkas och samlas i ett bolag som utvecklar, äger och förvaltar verksamhetslokaler och bostäder. Vi vill tillskapa minst ett kommunägt hyresbostadshus som ska

påbörjas under mandatperioden, där plan- och markförutsättningarna gör detta möjligt. Stadens fastigheter ska underhållas och vårdas.

Rådhuset ska rustas under mandatperioden. Kajerna i centrala Vaxholm ska rustas. Planeringsarbetet för västra Rindö ska prioriteras för att minska trafikproblemen. Det är viktigt att verksamhetsområdet finns kvar och får möjlighet att utvecklas. Slutförandet av detaljplan för Resarö Mitt har hög prioritet för att lösa trafikproblem, behov av ökat utrymme för skola och affär samt gång- och cykelväg utmed Överbyvägen. För ökad trafiksäkerhet ska vi verka för att väg 274 blir ett lågfartsområde förbi skolorna på Vaxön för ökad säkerhet.

Gågatan på Hamngatan sommartid ska behållas och möjligheter till fler gångfartsområden utredas, till exempel Rådhusgatan.

Fler jobb i Vaxholm

Fler ska ha möjlighet att verka, arbeta och bo inom kommunens gränser. Det kräver att fler företag kan och vill utvecklas här. Vi vill ha en levande stadskärna året om. En ny näringslivsstrategi ska utarbetas i samarbete med det lokala näringslivet. Vi vill stärka förutsättningarna för företag att bedriva verksamheter året runt och välkomnar fler evenemang och utomhusaktiviteter. Ett bra företagsklimat ska prägla vår stad där företag upplever att de blir bra och lika behandlade. Företagare ska ha en enkel kommunikationsväg till stadens förvaltningar. Möjligheter för fler företag och mer företagsamhet på Kastellet ska främjas.

Vi ska bevara befintliga och utveckla fler verksamhetsområden. Vi ska verka för fler korttidsbåtplatser centralt i Vaxholm för att underlätta för handel och öbor. It-utbyggnad ska underlättas för snabba digitala kommunikationer i hela staden. Vi ska medverka till att matcha behov av arbetskraft lokalt med personer som idag står långt ifrån arbetsmarknaden. Fler ska kunna ha sin arbetsplats i Vaxholm.

God omsorg och stimulerande verksamheter

Verklig frihet kräver trygghet. Vi är olika, har olika behov och önskemål under livet. Vi vill investera i ett varierat utbud för alla åldersgrupper av såväl sociala insatser som bostäder. All omsorg för äldre som erbjuds i såväl särskilt boende som hemtjänst ska upplevas som trygg, jämställd och ha mycket god kvalitet. Fler trygghetsboenden/seniorboenden/kollektivhus för äldre ska byggas, gärna med gemensamhetslokaler. Samarbetet med frivilligorganisationer som PRO, SPF, Röda korset, En hjälpande hand, Väntjänsten m.fl. ska utvecklas. Planeringen av vårt nästa särskilda boende, på Norrberget, ska ske i samverkan med pensionärsorganisationerna. Vi vill utreda möjligheter för seniorer att erbjudas måltidskuponger i stadens matsalar. Vi vill verka för en mjukare 2-årsregel för nyanlända om särskilda skäl föreligger. Daglig verksamhet för funktionsnedsatta ska ske i närområdet, vara pålitlig, individanpassad och stimulerande.

Bra start i livet, våra skolor och förskolor

Barn och ungdomar ska ha den bästa starten i livet. Vi välkomnar olika pedagogiska inriktningar samt utövare och eftersträvar en högklassig förskola och skola, lika för alla, med valfrihet för föräldrar och barn.

Det ska vara tryggt och säkert för barnen att vara i skolan och att förflytta sig mellan hem, skola och fritidsaktiviteter. Skolvägar ska vara trygga och säkra. Skolskjutssystemet ska ses över och reformeras utifrån likabehandlingsprincipen och för att minska antalet skolskjutsar med taxi där trafiksäkerhet och trafikmognad hos barnet möjliggör detta. Elevernas kunskapsutveckling, trivsel

och trygghet ska vara i fokus. Grundskolans kärnämnen är prioriterade. Vålfungerande elevhälsa med hälsofrämjande är viktigt: varje skola ska ha tillgång till ett trygghetsteam, skolpsykolog, skolkurator, skolläkare, skolsköterska, speciallärare, specialpedagoger och stödresurser. Ett strategiskt program för att motarbeta psykisk ohälsa hos elever ska utarbetas.

En satsning på elever i behov av särskilt stöd är prioriterat, och en ökad satsning ska ske på läxhjälp. Paviljonger ska ersättas av permanenta lokaler. Vi ska vara en attraktiv arbetsgivare. Lärarnas och förskolelärarnas kompetens och arbetsvillkor ska fortsatt utvecklas. Fler förskolepedagoger behövs. Mobbning, trakasserier och sexuella trakasserier får inte förekomma. Alla skolor ska ha en säker och kreativ IT-miljö. Skolan ska vidareutvecklas genom mer idrott, förbättrat elevstöd och ändamålsenliga lokaler. Vi ska fortsätta bedriva och utveckla entreprenörskapskola på sommaren, -entreprenörskap är en del av utbildningen-, och kontakten mellan näringsliv och skola ska fortsätta. Vi vill undersöka möjligheten för kommunen att erbjuda sommarjobb för ungdomar. Kulturskolans organisation och prissättning ska reformeras i syfte att minska avgifter och anpassa utbudet till efterfrågan.

Strävan är att alla barn ska ha en plats på förskola inom en månad. Rindö-, Resarö- och Vaxö skolor ska byggas om och till efter behov. Fritidsgårdsverksamheten ska stärkas för såväl tjejer som killar. Vår ambition är att utveckla verksamheterna på Vaxön, Rindö och Resarö.

Fritidsverksamheten ska förstärkas och bedrivas på flera ställen i staden.

Aktiv fritid, en trygg och utvecklande stad

God folkhälsa och en stimulerande fritid är viktigt. Vår skärgårdskommun och huvudort ska vara trygg och attraktiv för alla - gammal som ung. Stadens stöd till föreningslivet ska vara jämställt, så att alla får likvärdiga förutsättningar att utöva sina idrotter, kultur och intressen.

Lägret ska utvecklas som en mötesplats för alla, oavsett ålder, och i dialog med invånare.

En ny lekplats ska byggas. Ett helhetsgrepp ska tas. Utemiljön ska upplevas säker. Vi vill undersöka möjligheterna att använda en interaktiv trygghetskarta, där medborgare kan rapportera platser som upplevs otrygga. Gatu- och parkbelysningen ska förbättras. Motion och rörelse ska uppmuntras genom välskött samt interaktivt upplysta motionsspår, och säkra lekplatser. Scouternas verksamhet ska stödjas genom att verka för en föreningslokal på Eriksö. Ett idrotts- och fritidspolitiskt program ska tas fram i dialog med föreningarna för att stödja ett aktivt föreningsliv för alla. Vi vill utveckla gång- och cykelväg till Bogesund och verka för ökad lokal busstrafik mellan kommundelarna (speciellt Karlsudd, Rindö och Resarö) för att underlätta för fler att ta sig till olika platser. Vi vill ge kulturfrågorna bättre status och se över den politiska organisationen samt ekonomin för detta. Ytterligare en konstgräsplan ska anläggas i kommunen. Vi vill energieffektivisera ishallen och förlänga säsongen och se över hur hallen kan nyttjas sommartid. Vi ska medverka till att skapa fler fritidsbåtsplatser för våra invånare.

Bra och trygga kommunikationer både på land och vatten

Möjligheter att färdas på ett säkert, effektivt och tryggt sätt inom samt till och från staden ska förbättras. Det ska vara lätt att pendla till och från sysselsättning och bostad inom kommunen och utanför. Vi verkar för utökad kollektivtrafik året runt på land och vatten, regionalt och lokalt. Cykel- och promenadstaden Vaxholm ska utvecklas. Vi vill genomföra gång-, cykel- och bymiljöväg utmed Rindövägen, gång- och cykelväg utmed Överbyvägen, från Kullön till Söderfjärdsskolan och till Bogesunds slott.

Snabba pendelbåtar från Rindö, Vaxön och Resarö till Stockholm ska utredas. Fler cykel- och mopedparkeringar under tak i anslutning till kollektivtrafik ska inrättas. Vi ska fortsätta att verka för cykelväg till Arninge. Trafiksäkerheten med lågfartsområden måste utredas och tillskapas vid våra skolor. Vår strävan är att trafikplats Engarn skall genomföras så snart som möjligt. Bilpooler och lånecykelsystem ska uppmuntras. Vi ska verka för fler pendlingsparkeringar i närheten av busshållplatser.

Omvärld

För att få planeringsförutsättningar inför ramärendet, mål och budget och verksamhetsplanering har kommunledningskontoret och alla förvaltningar genomfört en omvärldsanalys². En sammanfattning av detta arbete presenteras nedan.

Omvärldsanalysen syftar till att:

- utgöra plattform för mål- och budgetprocessen,
- lyfta utmaningar och möjligheter för Vaxholm,
- ge en gemensam bild av nuläget och trolig utveckling under de närmaste åren,
- ge förutsättningar och stöd för att styra och göra prioriteringar.

De områden analysen har lyft fram efter en värdering är:

1. Ökad digitalisering och teknikutveckling
2. Nya krav på kommunikation
3. Demografisk förändring
4. Konkurrens om mark
5. Klimatförändringar/hållbarhet
6. Ökad konkurrens om kompetens
7. Ökade krav och förväntningar på kommunen
8. Minskad tillit och förtroende

Ökad digitalisering och teknikutveckling

Teknikutvecklingen påverkar företag, organisationer och individer i hela världen. Framsteg inom bland annat it och AI förändrar vårt sätt att leva, arbeta och röra oss samt ger hopp om lösningar på flera stora utmaningar som mänskligheten står inför.

Konsekvenserna förväntas bli särskilt tydliga på arbetsmarknaden, inom hälso- och sjukvården, för klimat- och miljöarbetet, och inom transport och mobilitet. Omställningen ställer stora krav på utbildningssektorn att utbilda rätt kompetenser för morgondagens arbetsmarknad.

² Källor:

EU kommissionens digitala index 2019

Internetstiftelsen: Svenskarna och internet, 2019

Kommunutredningen: Starkare kommuner- med kapacitet att klara välfärdsuppdraget (SOU 2020:8)

Naturvårdsverket

SKR: Vägval för framtiden 3, 2018

SKR: Ekonomirapporten 2019

SKR: Rekryteringsrapport 2018

SMHI

Socialmedicinsk tidskrift 2018 (vol 95:3): Tillit mellan människor

SOM-institutet: Svenska trender 1986-2018

Statistikmyndigheten SCB

WWF Living Planet 2018

Digitaliseringen ger möjlighet för effektiviseringar och kan underlätta kompetensförsörjningen

Kommunutredningen påtalar att en ökad användning av digitaliseringens möjligheter har potential att bidra till att dels underlätta kompetensförsörjningen, dels öka effektiviteten i kommunernas verksamheter och därmed stärka kommunernas kapacitet.

I välfärden ger tekniska hjälpmedel förutsättningar för den enskilde att ta större ansvar över sin livssituation och förenkla vardagen.

Digitaliseringen är kostsam och kräver ny kompetens

Såväl implementering av digitala lösningar som alla typer av nya tekniska system tar dock tid, och är kostsamt och det dröjer innan det ger effekt genom ökad produktivitet och minskade kostnader i verksamheterna. Svårigheten ligger också i att det krävs genomgripande förändringar av verksamheter och organisationer för att dessa fullt ut ska kunna nyttja den potential som finns i digitaliseringen. Dessutom kräver det en omställning för personalen med nya kompetenskrav och behov av kompetensutveckling.

Kunskapsunderläge i relation till teknikföretagen ökar risken för att göra felaktiga och dyrbara tekniska investeringar som varken utvecklar tjänsterna eller sänker kostnaderna. Integritetsfrågor har visat sig bromsa utvecklingen av informationsutbyte som är till nytta för medborgarna. Nya tekniska landvinningar leder också till ökade förväntningar och ökade krav, vilket kan vara kostnadsdrivande och ta resurser från annan viktig verksamhet.

Nya krav på kommunikation

Vi lever i en tid av informationsöverflöd och snabbt förändrade medievanor. Mängden information som publiceras ökar för varje år, och med nya sätt att kommunicera ökar antalet mediekkanaler. Detta innebär att informationsspridningen demokratiseras, men det för också med sig att det blir svårare att nå ut med sitt budskap eftersom informationslandskapet blir allt mer splittrat. Samtidigt som mängden information och antalet valmöjligheter ökar förändras invånarnas mediekonsumtion radikalt.

Invånarna söker information på nätet

När läsarna söker sig till nätet följer annonsörerna efter. Där möter e-tidningarna konkurrens från till exempel Google och Facebooks plattformar, där information och annonser styrs utifrån läsarnas sökvanor. Även e-tidningar har följt efter och skapat möjligheter för personliga intressen och flöden, vilket i sin tur skapar konfirmeringsbias så att våra egna uppfattningar hela tiden förstärks.

En annan företeelse är så kallade nättroll – enskilda personer eller utlandsstödda organiserade trollfabriker med politiska syften – som sprider fejkade nyheter och som kommunicerar med hjälp av påhittade personer för att provocera, sprida desinformation eller för att skapa opinion i en viss riktning.

Hur når kommunerna ut med information?

Många lokala nyhetsredaktioner har tvingats lägga ned och allt fler kommuner riskerar att hamna i medieskugga. I var fjärde kommun finns ingen lokal tidningsredaktion. Granskningen av makten uteblir. Befolkningen får inga lokala nyheter alls med undantag från enstaka negativa händelser som uppmärksammas regionalt eller nationellt. De positiva nyheterna eller nyheter som uppmärksammar lokala händelser i det lilla riskerar att försvinna.

För att förbättra den interna kommunikationen och ge adekvat samhällsinformation har många kommuner (främst större) börjat anställa journalister och bygga upp egna

kommunikationsavdelningar. Allt fler använder också sociala medier för att interagera med sina medborgare. Kritiker ser dock farhågor med att det snarare handlar om att styra bilden av kommunen i syfte att förbättra varumärket än att ge objektiv information.

Demografisk förändring

Ökad andel yngre och äldre men Vaxholm skiljer sig till viss del

I Sverige innebär de demografiska förändringarna ett ökat antal unga och äldre, vilket ställer höga krav på kommunernas och regionernas finansiering kommande år. I juni 2019 presenterade Finansdepartementet en analys som visade att med oförändrat välfärdsåtagande skulle gapet mellan intäkter och kostnader öka till 90 miljarder kronor år 2026. Skälet är att kostnaderna per invånare för barn, unga och äldre är så pass mycket högre än för befolkningen i arbetsför ålder och att det är just de äldre och unga som ökar snabbt under den kommande tioårsperioden. Dessutom kommer den största delen av intäkterna från skatt på arbete, och den arbetsföra delen av befolkningen ökar väsentligt långsammare. I Vaxholms stad förväntas andelen i åldrarna 80+ öka mest i relation till den totala befolkningens mängden. Kommunen prognostiserar en minskad andel barn som går i grundskolan mellan 6-15 år.

De äldre blir allt friskare och ställer andra krav

Något som delvis skulle kunna kompensera för att fler ska försörjas av färre under kommande år är att de yngre äldre (65-79 år) blir allt friskare. Sysselsättningen bland personer som närmar sig pensionsåldern är redan hög i Sverige jämfört med andra europeiska länder, och det blir dessutom allt vanligare att arbeta efter pensionsåldern. Om trenden håller i sig kommer snart närmare en fjärdedel i åldersgruppen 65-74 att vara aktiva på arbetsmarknaden.

Framtidens äldre kommer att ha andra behov än de tidigare generationerna. Troligen kommer många av morgondagens äldre vilja leva ett aktivt liv högt upp i åldrarna och kan komma att ställa allt större krav på tjänster kopplade till detta. Det handlar också om ökade möjligheter till individuella val kring till exempel digitala lösningar, boende, mobilitet och fritid.

Konkurrens om mark

Motstridiga behov när befolkningen växer

Trycket från urbaniseringen betyder ökad konkurrens om hur marken ska användas. Det kan gälla hur behov för bostäder, handel, service, industri, logistik, infrastruktur, rekreation och jordbruk ska prioriteras gentemot varandra.

Stadsplaneringen ska säkra en utveckling mot en balanserad stad. I det sammanhanget kan långsiktiga och kortsiktiga behov behöva tillgodoses samtidigt. Behoven ändras dessutom över tid, och med ny teknik förändras markbehovet inom flera områden. Till exempel skapar digitaliseringen i kombination med en växande delningsekonomi förutsättningar för en förändrad markanvändning när bilpoler och cykelpoler minskar behovet av parkeringsplatser i de centrala delarna av staden. Markanvändningen hamnar också i fokus när krav på kostnadseffektivt bostadsbyggande ska balanseras mot högt ställda miljökrav och klimatanpassade åtgärder.

Andra exempel är att åkermark värderas annorlunda när klimatet förändras. Åkermark ses som en strategisk resurs för att säkra Sveriges långsiktiga livsmedelsförsörjning.

Klimatförändringar/hållbarhet

Kommunernas ansvar:

- Kommunen har ansvar för planläggning av mark- och vattenområden. Planläggning ska främja en god miljö genom att den anpassas till klimatförändringarna och att den leder till minskad påverkan på klimatet.
- I bebyggd miljö kan klimatanpassningsfrågor tas upp när det ska ske en förändring (ny planläggning eller ansökan om bygglov). Bebyggelsen ska då lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till människors hälsa och säkerhet och med hänsyn till risken för olyckor, översvämning och erosion.
- Kommunen ska varje mandatperiod sammanställa risk- och sårbarhetsanalyser och fastställa en plan för hur extraordinära händelser ska hanteras. Sådana analyser behöver beakta konsekvenserna av klimatförändringarna och kan utgöra ett underlag för den fysiska planeringen.

Klimatförändringar medför flera extrema vädersituationer

Kommunutredningen lyfter den rapport som FN:s klimatpanel IPCC presenterade i slutet av 2018. Det var den första av ett antal specialrapporter om konsekvenserna av 1,5 graders global uppvärmning. I rapporten konstateras att mänsklig aktivitet redan uppskattas ha orsakat en uppvärmning på cirka 1 grad och att den uppvärmningen sannolikt når 1,5 grader mellan 2030 och 2052 om ökningen fortsätter i samma takt. I Sverige kan vi bland annat förvänta oss fler värmeböljor, mer nederbörd och ökad risk för skogsbränder, översvämningar, ras, skred och erosion. Klimatförändringarna påverkar hela Sverige, men det är stora skillnader mellan hur olika delar av landet påverkas. Vaxholm kommer exempelvis troligtvis få utmaningar med anledning av havsnivåhöjningar.

Ett förändrat klimat innebär alltså konsekvenser för hela samhället, av både social, ekologisk och ekonomisk karaktär. Ett förändrat klimat innebär att hela samhället måste planera och ha en beredskap för exempelvis värmeböljor, skyfall, vattenbrist och konsekvenser av dessa. Kommunen är som huvudman för teknisk försörjning ansvarig för bland annat det förebyggande arbetet mot naturolyckor inom sitt geografiska område. Kommunen ansvarar också för den fysiska planeringen, som är ett av de viktigaste områdena där klimatförändringarna och dess effekter måste förebyggas och tas om hand.

Kommunutredning lyfter särskilda utmaningar vid fysisk planering och bostadsbyggande. En särskild utmaning utgör bostadsbyggandet. Vi ska enligt plan- och bygglagen (PBL) planera nybyggnation på ett klimatsäkert sätt. Syftet med lagstiftningen är att främja en lämplig samhällsutveckling. En utgångspunkt i PBL är att mark får tas i anspråk för att bebyggas endast om marken från allmän synpunkt är lämplig för bebyggelse. Bättre planering i dag minskar dessutom risken för oönskade och kostsamma överraskningar i framtiden. Kommunerna ska alltså integrera den kunskap som finns om förväntade klimatförändringar i sin planering så att inga nya problem byggs in. Detta behöver åstadkommas samtidigt som den befintliga bebyggelsen anpassas till ett ändrat klimat.

Utmaningarna med anledning av klimatförändringar är således stora, men om vi fokuserar på möjligheterna så kan det innebära satsningar/investeringar som kan leda till energieffektiviseringar just eftersom det är prioriterat område.

Konkurrens om kompetens

Kompetensförsörjning är en långsiktig strategisk fråga. För att kunna upprätthålla en hög kvalitet på stadens tjänster och möta invånarnas förväntningar behöver kommunens verksamheter både kunna nyrekrytera och behålla personal med rätt förmåga. En utmaning är att konkurrensen om specifika yrkesgrupper ökar med stora pensionsavgångar, brist på utbildad personal och en stark arbetsmarknad. Till detta kommer ett högt löneläge för yrken med stor efterfrågan.

Konkurrens om kompetens pressar upp lönerna

I storstadsområdena kan det vara svårt att behålla personal, eftersom det är lätt att flytta vidare till mer attraktiva jobb inom regionen, vilket pressar upp löner och ökar personalomsättningen. Konkurrens om kompetens har bland annat fått till följd att vissa grupper lyckats förbättra sina villkor hos arbetsgivarna, exempelvis genom bemanningsbranschens intåg i sjukvården och socialtjänsten.

Av kommunutredningen framkommer att små och minskande kommunerna ofta har svårt att hävda sig i konkurrensen om personal. Det gäller särskilt i så kallade pendlingskommuner, som ingår i en större arbetsmarknadsregion.

Små kommuner är extra sårbara

I befolkningsmässigt små kommuner är det dessutom inte ovanligt att en person innehar flera olika befattningar vilket innebär svårigheter att kunna specialisera sig inom vissa arbetsuppgifter. Det innebär också ökad sårbarhet om personen slutar eller blir långvarigt frånvarande.

Innovationer inom forskning och utveckling påverkar verksamhetens utformning och därmed behov av kompetens.

Behovsökning och pensionsavgångar fram till 2026 beräknas till ca 500 000 personer

Välfärden kommer att behöva öka antalet anställda med knappt 200 000 personer fram till 2026, om inga förändringar sker, därutöver förväntas cirka 300 000 medarbetare gå i pension under perioden. Antalet pensioneringar är dock färre än i SKR:s tidigare prognos. Behovsökning och pensionsavgångar fram till 2026 summeras till 508 000 personer. Störst är behovsökningen inom äldreomsorg och gymnasieskola.

Ökade krav och förväntningar på kommunen

Ändrade krav/förväntningar ställer löpande allt högre krav på kommunens verksamhet. Exempel på ändrad lagstiftning är PBL, GDPR och Barnkonventionen.

Dessutom har kraven ökat gällande exempelvis krav på teknisk utrustning i vårdboenden och krav på uppföljning av myndigheter, avseende radon, brandskydd och energideklarationer. Till det kommer invånarnas ökade krav på service ökade förväntningar på digitalisering och annan teknisk utveckling. Dessutom ställs kommunerna inför medborgarnas växande anspråk på valfrihet och en likvärdig service av god kvalitet. En växande andel privata utförare av välfärdstjänster innebär ökade krav på kommunernas upphandlingskompetens och uppföljning. Därtill leder såväl utvecklingen av nya kunskaper och metoder inom kommunernas verksamheter som omfattande och detaljerad reglering till krav på mer specifika kompetenser.

Invånare har högre förväntningar på service

En snabb teknikutveckling, förändrade värderingar och stora reallöneökningar har bidragit till att människors förväntningar generellt har ökat sedan börjat av 2000-talet. Människor förväntar sig i allt högre grad en enkel och omedelbar behovstillfredsställelse, oavsett var eller när behovet uppstår.

Vid sidan av tekniksiftet driver starka individorienterade värderingar upp invånarnas förväntningar om service på deras villkor, som bland annat kan kopplas till en stigande utbildningsnivå i befolkningen. Ökade förväntningar på att samhället ska lösa "mitt individuella problem" bidrar också till en förändrad syn på kommunen som tjänsteleverantör. Det gäller särskilt sådant som är viktigt för den enskilde och som berör människor på ett personligt plan. Det kan till exempel handla om omsorgen av en närstående på ett äldreboende.

Minskad tillit och minskat förtroende

Risk att väljarnas förtroende för de förtroendevalda minskar

Vi ser en ökad risk för minskat förtroende och tillit, såväl mellan politik och tjänstepersoner som mellan kommun och medborgare. En annan påverkan på den lokala demokratin, som lyfts i Kommunutredningen är när den kommunala organisationen, särskilt i de befolkningsmässigt minsta kommunerna, inte har tillräcklig kapacitet att leverera den service som invånarna förväntar sig. Det kan i sin tur medföra att väljarnas förtroende för de förtroendevalda minskar.

Låg tillit skapar maktkamp och populism

Låg tillit riskerar att skapa ett politiskt klimat där ton och inriktning markant ändras. Att från ett demokratiskt ideal, där samarbete och dialog främjas, blir politiken istället en arena för maktkamp och populism. Fler politiker kommer då att snarare representera sin egen grupp än att vara en företrädare för en viss ideologi.

Fake news, faktaresistens och filterbubblor är utmaningar att hantera. Risken för fake news kan leda till att kommunen måste agera i "onödan". En lägre nivå av tillit från medborgare kan leda till ökad arbetsbörda genom att allt fler begär ut mer fakta för att säkerställa att vi sköter vårt uppdrag korrekt.

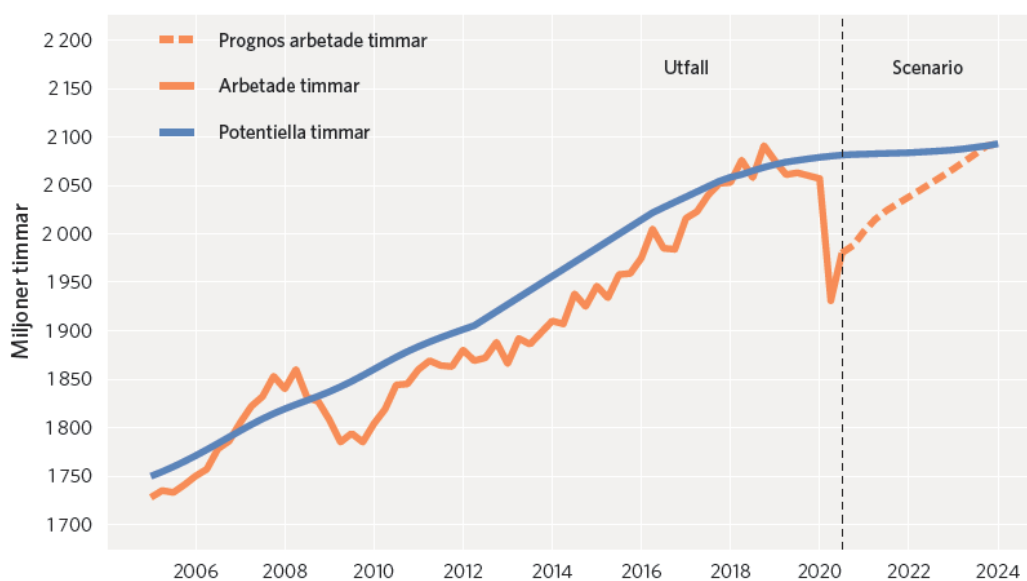
Ekonomiska förutsättningar

Samhällsekonomin

Flera frågetecken kvarstår för världsekonomin efter den dramatiska konjunkturl kollapsen i våras: hur ska återhämtningen fortgå liksom vilka bestående skador kan befaras för samhällsekonomin. Smittspridningen har tagit ny fart i många länder och utvecklingen är mycket osäker. Den makroekonomiska bottenpunkten tycks dock ha passerats, både globalt och i Sverige. En starkt positiv rekyl syns just nu i BNP världen över. Det finns dock riskfaktorer som gör konjunkturutsikterna även på kort sikt tämligen osäkra.

Det samhällsekonomiska scenariot utgår från att lågkonjunkturen håller i sig ända till 2024. Hög BNP-tillväxt kommande år tar Sverige ur den djupa lågkonjunkturen. Återhämtningen för sysselsättningen väntas dock inte gå lika snabbt som den för produktionen. Andelen arbetslösa i Sverige antas ligga kvar på en hög nivå i ytterligare några år.

Diagram 5 ▪ Långdragen återhämtning efter snabb rekyl för antalet arbetade timmar
Miljoner timmar per kvartal

Källa: Statistiska centralbyrån och Sveriges Kommuner och Regioner.

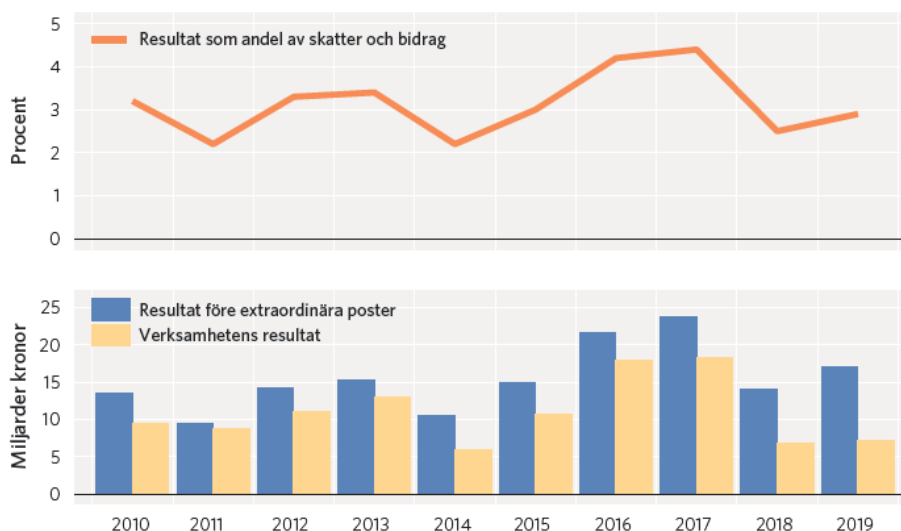
Kommunernas ekonomi

Ett omtumlande år ger oväntade avtryck i den kommunala ekonomin. Det har skett en stor omställning av verksamheterna, intäkterna minskar, och skatteunderlaget räddas av statliga åtgärder, statsbidragen är rekordstora – det är inte lätt att se vart allt detta kommer att ta vägen, trots att året snart lider mot sitt slut. Ett rekordresultat 2020 låg inte inom möjligheternas horisont i våras, men likväl är det ditåt det pekar nu. Även de närmsta två åren ser förhållandevis bra ut. Men både de mänskliga och ekonomiska effekterna av pandemin är på kort och lång sikt osäkra.

Kommunernas resultat 2019

I och med bokslutet 2019 kan kommunsektorn se tillbaka på ytterligare ett år med bra resultat. Det samlade resultatet blev knappt 17 miljarder kronor före extraordinära poster, vilket motsvarar 2,9 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. I resultatet ingår rea- och exploateringsvinster på närmare 8 miljarder. Justerat för dessa poster motsvarar resultatet 1,5 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag, vilket är lägre än tumregeln för god ekonomisk hushållning som brukar anges till 2 procent för hela sektorn. Sett över de senaste tio åren kan 2019 års resultat kategoriseras som genomsnittligt. Resultatet 2019 är 3 miljarder kronor bättre än 2018, men skillnaden motsvaras i princip av en kraftig förbättring av finansnettot. Förbättringen hänger ihop med nya redovisningsregler, som i korthet innebär att finansiella instrument som innehas för att generera värdestegring eller avkastning ska värderas till verkligt värde i bokslutet. Detta förstärker resultatet med 2,8 miljarder. Sett till verksamhetens resultat, det vill säga verksamhetens nettokostnader, ställt mot skatter och generella statsbidrag, är det bara något högre än 2018, och motsvarar ungefär 2/3 av de senaste tio årens genomsnittliga nivå.

Diagram 8 • Kommunernas resultat före extraordinära poster samt verksamhetens resultat, 2010–2019
Miljarder kronor respektive procent av skatter och bidrag

Källa: Statistiska centralbyrån och Sveriges Kommuner och Regioner.

75 procent av kommunerna uppvisade positiva resultat under 2019, på totalt 18,3 miljarder kronor. 123 av 290 kommuner hade ett resultat som översteg 2 procent av skatter och generella statsbidrag. Det sammanlagda underskottet i de 68 kommuner som redovisade underskott var 1,4 miljarder. Sett över de senaste tio åren är det 115 kommuner som haft ett positivt resultat samtliga år, och ytterligare 75 har haft positiva resultat i nio av de senaste tio åren. Bland kommunerna med återkommande positiva resultat återfinns såväl stora som mindre kommuner, men bland de kommunerna med sämre resultathistorik är de mindre kommunerna överrepresenterade.

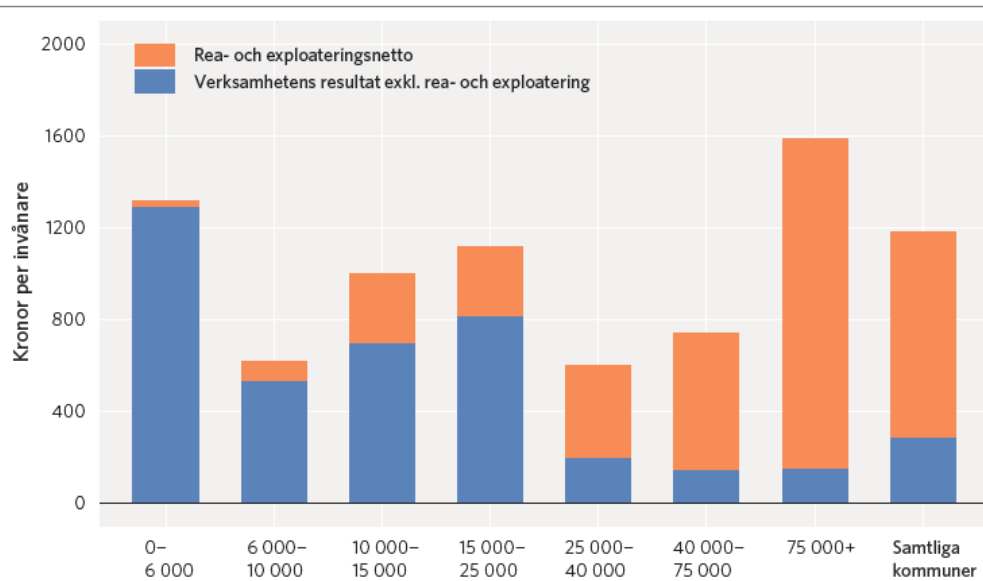
Rea- och exploateringsvinsterna har varit stora de senaste åren, och en starkt bidragande orsak bakom de höga resultatnivåerna. Reavinsterna är mycket ojämnt fördelade över landet, och är av naturliga skäl kopplade till områden med stark befolkningstillväxt. Stockholms

län sticker ut där de fyra senaste årens positiva resultat till stor del förklaras av reavinster. Även expansiva residentsstäder och vissa kommuner med stor turistnäring och många fritidshus, har goda reavinster. De minsta kommunerna har generellt obefintliga reavinster, vilket givetvis har mer med läge än med storlek att göra.

Diagram 10 • Verksamhetens resultat i löpande priser exklusive rea- och exploateringsnetto, samt rea- och exploateringsnetto, genomsnitt 2016–2019 efter invånarantal

Kronor per invånare

Källa: Statistiska centralbyrån.

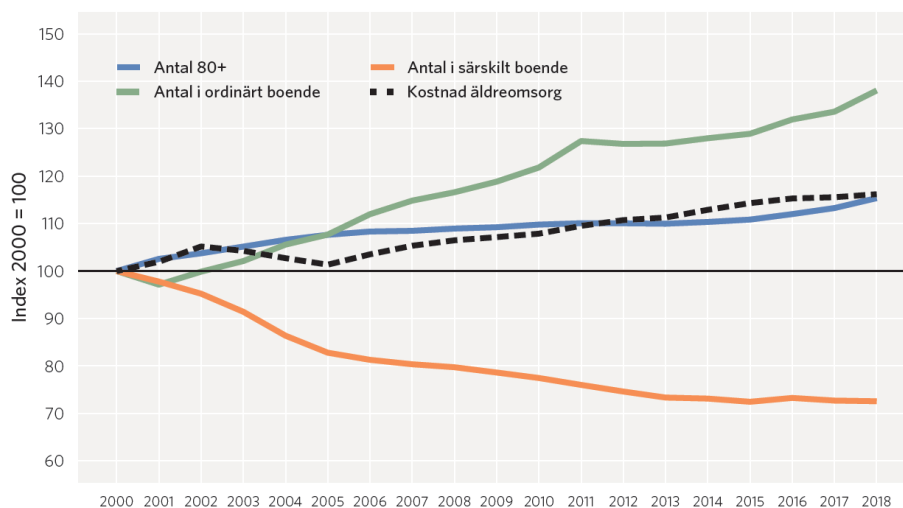
Fler med hemtjänst, färre i särskilt boende

Andelen över 80 år som får insats inom äldreomsorgen har minskat från 67 procent till 64 procent i landet. Ett skäl till minskningen är att äldre blir allt friskare, något som indikeras av att den återstående livslängden för de över 65 år har ökat med närmare två år under perioden. Trots att andelen 80+ med insatser har minskat har kostnaden för äldreomsorgen totalt ökat med 16 procent i fasta priser under perioden. Då antalet personer 80+ under samma period ökat med 15 procent så har kostnadsökning varit i paritet med befolkningsökningen. Anledningen till att kostnaderna bara ökat något mer än befolkningsutvecklingen är den kraftiga förskjutningen som skett mot ordinärt boende under perioden.

Diagram 25 ▪ Kostnadsutvecklingen i fasta priser och antal 80+ samt antal brukare i ordinärt och särskilt boende

Index, 2000=100

Källa: Statistiska centralbyrån, Socialstyrelsen och Sveriges Kommuner och Regioner.

Det fanns cirka 38 procent fler brukare inom ordinärt boende 2018 jämfört med år 2000, samtidigt som antalet brukare inom särskilt boende minskat med cirka 27 procent. Eftersom en brukare inom ordinärt boende i genomsnitt kostar ungefär en fjärdedel av en brukare inom särskilt boende blir ökningen av totalkostnaden därför väsentligt lägre än om relationen brukare i särskilt boende respektive ordinärt boende varit densamma som 2000. Den här utvecklingen är en viktig parameter för oss att ta med i Vaxholms stads planering av framtida byggnationer av särskilt boende.

Rättsprocess mot byggentreprenör

Rättegången i tingsrätten för tvistemål med en av byggentreprenören till Campus idrottshall inleddes 2018 och har nu avslutats. Domen från tingsrätten förkunnades i juni 2019, med utfall till stadens fördel. Tingsrättens dom har överklagats och fått prövningstillstånd i hovrätten. Utfallet av domen kan få resultatpåverkande effekter på stadens ekonomi. Rättegången i hovrätten förväntas genomföras under 2021.

Befolkningsprognos

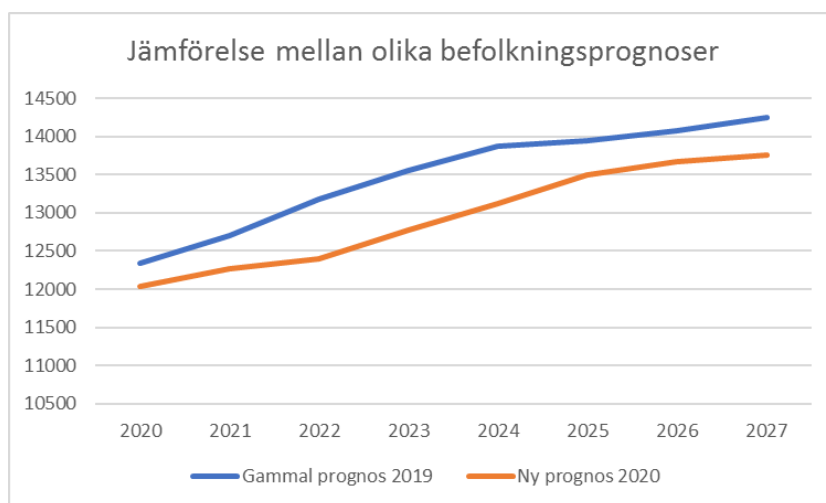
Förändringen av befolkningstakten är en viktig information för planering av kommunens utveckling och kommande behov av dess verksamheter. Förutom detta är också befolkningsutvecklingen en viktig faktor i beräkningen av skatteintäkter. Prognosen kommer från företaget Statisticon och bygger på historiska data och utveckling utifrån befintlig befolkning.

Befolkningsprognos	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Statisticon	12 003	12 033	12 269	12 399	12 775	13 121	13 501	13 665	13 750

Befolkningsprognos	2019 utfall antal (andel %)	2027 prognos antal (andel %)	2019–2027 Förändring %
0–5	716 (6,0%)	829 (6,0%)	15,8%
6–15	1 807 (15,1%)	1 682 (12,2%)	-6,9%
16–18	503 (4,2%)	542 (3,9%)	7,8%
19–64	6 444 (53,7%)	7 428 (54,0%)	15,3%
65–79	2 054 (17,1%)	2 224 (16,2%)	8,3%
80+	479 (4,0%)	1 045 (7,6%)	118,2%
Summa	12 003	13 750	14,6%

Befolkningen växer i Sverige, särskilt i yngre och äldre åldrar, vilket ökar kommunsektorns kostnader om alla ska få samma välfärd som i dag. Samtidigt som vi har en snabb ökning av barn och unga blir kostnaderna för den stora fyrttioalstgenerationen allt mer märkbara inom hälso- och sjukvården och så småningom även i äldreomsorgen. De personer som föranleder de högsta kostnaderna är barn, unga och gamla, då välfärdens verksamheter, såsom äldreomsorg, barnomsorg, skola och sjukvård, främst riktar sig mot dessa grupper. Utmaningen är att ökningen av de personer som står för det mesta av skatteintäkterna, personer i yrkesverksam ålder, är betydligt blygsammare. Eftersom att alla kommuner ingår i ett kommunalutjämningsystem så påverkas alla av rikets befolkningsstruktur. I Vaxholms stad förväntas andelen 80+ öka mest i relation till den totala befolkningsmängden. Staden prognostiserar en minskad andel barn som går i grundskolan mellan 6–15 år.

En jämförelse mellan den gamla och den nya befolkningsprognosen visar på att utvecklingen av befolkningsantalet förväntas bli lägre. Anledningen är att byggnationer och exploateringar, både kommunala och privata tar längre tid än planerat. I den nya befolkningsprognosen förväntas Vaxholm ha 13 750 invånare år 2027 vilket är 500 invånare färre jämfört med föregående prognos.

Lön- och prisutveckling

Utsikterna för hur lön- och prisutvecklingen kommer att ske är väldigt osäkert. Uppräkningen som har använts i budgetberäkningen är enbart ett grovt antagande. Den totala löne- och prisutvecklingen är ett genomsnitt av de två antagna måtten.

För att uppnå ett resultat på minst 2% behöver kommunen effektivisera och genomföra besparingar i sin verksamhet. Effektivisering/ besparingsuppdraget har räknats med i budgeten för att uppnå ett resultat på minst 2% med en viss marginal för att möta upp eventuella minskade intäkter eller oförutsedda kostnader.

Lön- och prisutveckling	2021	2022	2023
Lön	2,40%	2,40%	2,40%
KPI	1,50%	1,80%	2,40%
Lön- och prisutveckling	1,95%	2,10%	2,40%

Effektivisering/ besparingsuppdrag	2021	2022	2023
Effektivisering/ besparingsuppdrag	-1,0%	0 %	-1,1%

Kapitaltjänstkostnader

Internräntan beräknas ligga kvar på 2,5% under året. Kommunens genomsnittliga räntenivå ligger på 2,0% fram till och med augusti månad.

Taxor och avgifter

Kommuner får ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller. För all kommunal verksamhet gäller självkostnadsprincipen. Stadens taxor och avgifter ska harmonisera med den nivå som gäller i närliggande och likartade kommuner i Stockholms län. Översyn av taxor och avgifter är en del av nämndernas arbete med mål och budget.

Stadens taxor

Stadens taxor revideras i samband med nämndernas yttranden och mål och budget. Nämndernas taxor läggs ihop till ett gemensamt taxedokument för staden.

Kommungemensamma taxor

Inga förslag på förändringar.

Kommunstyrelsen

Inga förslag på förändringar.

Barn- och utbildningsnämnden

Sänkning av kulturskolans avgifter.

Nämnden för teknik, fritid och kultur

Flera taxejusterings jämfört med föregående år.

Socialnämnden

Nytt för taxebilagan i år är att den har förenklats och endast innehåller taxorna och inte beskrivningar på hur taxorna sätts.

Stadsbyggnadsnämnden

I taxan för 2021 finns ändringar som innebär att även ärenden som återkallas måste betala en avgift. Utöver detta görs även en allmän uppjustering av taxan för att uppnå en balans mellan kostnader och intäkter för nämndens handläggning. Likaså finns förtydliganden i själva taxan om hur och på vilken del reduktion ska beräknas vid överskriden handläggningstid enligt den 2019 införda regeln om reduktion av bygglovstaxan (9 kap 45§ första stycket PBL), för bygglovsanmälnings- och förhandsbeskedsärenden.

Externa taxor

Vaxholmsvatten

Förslag till ny VA-taxa med en höjning av anläggningstaxan och brukningstaxan med 8%.
Förslag till en höjning av avfallstaxan och slamtaxan med 2%.

- VA-taxa
- Avfallstaxa
- Slamtaxa

Södra Roslagens- miljö och hälsoskyddsnämnd

Inga förslag på taxeförändringar 2021.

- Livsmedelstaxa 2020
- Miljöbalkstaxa 2019
- Strålskyddstaxa 2017
- Taxa för serveringstillstånd 2018
- Taxa receptfria läkemedel 2013

Storstockholms brandförsvar

Inga förslag på taxeförändringar 2021.

- Taxa för tillstånd 2017
- Taxa för tillsyn och efterkontroll 2017

Taxor som revideras årligen med Sotningsindex, som överenskommits mellan Sveriges Skorstensfejarmästares Riksförbund och Sveriges Kommuner och Regioner.

- Taxa för brandskyddskontroll
- Taxa för sotning och rengöring

Målområden och övergripande finansiella mål

Enligt kommunallagen (2017:725) ska kommunen ha en god ekonomisk hushållning. Mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning ska finnas. Dessa ska omfatta både kommunens ekonomi och verksamhet. Ekonomisk hushållning innebär att kommunen både ska ha ändamålsenliga verksamheter med hög kvalitet och ett positivt ekonomiskt resultat över en längre period.

Målområden

Med utgångspunkt från Vaxholms stads vision har kommunfullmäktige tidigare fastställt tre övergripande målområden: kvalitet, livsmiljö och ekonomi. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att dessa målområden kvarstår. Områdena kvalitet och livsmiljö omfattar verksamheternas resultat medan området ekonomi omfattar insatta resurser. Dessa båda perspektiv utgör grunden för bedömning av god ekonomisk hushållning.

MÅLOMRÅDEN

KVALITET

Vaxholms stads verksamheter har god kvalitet i enlighet med nationella styrdokument och invånarnas upplevelse. Kommunen ger god service som kännetecknas av god tillgänglighet och positivt bemötande.

LIVSMILJÖ

Vaxholms stad erbjuder en attraktiv livsmiljö där kommunen tillgodoser mänskliga behov inom ramen för jordens resurser. Livsmiljö omfattar både social- och ekologisk hållbarhet.

EKONOMI

Vaxholms stad har en god ekonomi i balans. Den kommunala servicen är kostnadseffektiv så att skattepengarna ger så stort värde som möjligt.

Övergripande finansiella mål

Vaxholms stad har även tre *övergripande finansiella mål* som ingår i målområdet ekonomi:

- Budgetavvikelsen ska inte vara negativ,
- Resultat i procent av skatteintäkterna ska uppgå till minst 2 procent,
- Kommunens soliditet ska inte understiga 35 procent.

Kommunstyrelsen och nämndernas strategiska mål och indikatorer

Kommunstyrelsen och nämnderna ska i sina yttranden till mål och budget fastställa **strategiska mål inom respektive målområde** som övergripande beskriver vad verksamheterna ska prioritera under den kommande treårsperioden. Målen ska uttrycka antingen ett önskat framtida tillstånd hur verksamheten är och genomförs eller ett önskat resultat som ger värde till invånare, mottagare eller samhälle.

Kommunstyrelsen och nämnderna ska vidare föreslå ett antal indikatorer kopplade respektive mål med föreslagna målvärden som signalerar om staden är på rätt väg mot att uppnå målen.

Indikatorerna visar också vilken inriktning nämnden väljer att fokusera på inom de ofta breda strategiska målen. Indikatorernas utfall används för att bedöma måluppfyllelse, och i slutändan om kommunen har god ekonomisk hushållning. Se också beskrivning om mål- och resultatstyrning på sid 6.

- Till varje mål ska 1-3 indikatorer föreslås (undantagsvis 4).
- Indikatorerna ska i första hand vara externt jämförbara.
- Målvärdet ska vara realistiskt att uppnå givet de resurser som står till förfogande och kunna motiveras.

För att följa upp målen kan indikatorerna kompletteras med kvalitativa bedömningsunderlag, men dessa ingår ej vid bedömning om god ekonomisk hushållning.

Kommunstyrelsen och nämnderna ska också i yttrandet till mål och budget **beskrivna vilka områden som kommer att prioriteras och vara i fokus** i arbetet mot målen under perioden.

För att följa upp kvaliteten utifrån hela uppdraget kan nämnden besluta om ytterligare nyckeltal som följs upp parallellt med målstyrningen, samt andra typer av uppföljningar som även kan vara kvalitativa.

Upphandlingsplan

Kommunstyrelsen och nämnderna ska också i samband med detaljbudget anta en upphandlingsplan för åren 2021-2023. Planen ska ange nämndens behov av att upphandla eller avropa varor och tjänster dels utifrån att befintliga avtal går ut och dels behov av nya upphandlingar eller avrop till följd av verksamhetsförändringar.

Bedömning av måluppfyllelse

I de två tertialrapporterna samt i årsredovisningen gör kommunstyrelsen och respektive nämnd en uppföljning av sin måluppfyllelse. Målen följs upp genom att nämnden redovisar resultat för indikatorer samt beskriver arbetet inom prioriterade fokusområden och specifika insatser. Bedömningen av måluppfyllelsen sker för respektive indikator enligt en trafikljusmodell. Se ruta nedan. För indikatorer som mäter ekonomisk avvikelse har en gräns mellan gult och rött satts vid 2 procents negativ avvikelse.

Så här visas måluppfyllelsen för indikatorerna

● **Målvärdet är uppnått**

*Resultatet är uppnått,
och...
resultatet är externt jämförbart*

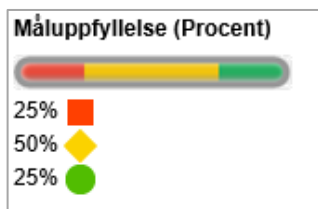
◆ **Målvärdet är på väg att uppnås**

*Resultatet är minst 85 procent av målnivån
eller...
resultatet är uppfyllt men är inte externt jämförbart*

■ **Målvärdet är inte uppnått**

Resultatet är lägre än 85 procent av målnivån

En sammanställning av andel indikatorer av respektive färg visas för respektive mål.

Exempel på fördelning av indikatorers måluppfyllelse.

Sammanfattande bedömning av måluppfyllelse och god ekonomisk hushållning

För att kunna bedöma måluppfyllelse för respektive målområde aggregeras måluppfyllelsen för nämndernas mål inom området, vilket illustreras med ett cirkeldiagram. Diagrammet bygger på medelvärde för respektive grad av måluppfyllelse (färg). Antalet indikatorer till respektive mål påverkar inte.

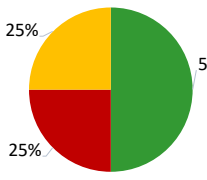
Målområde	Mål	Indikator
Livsmiljö 	Vaxholm är socialt hållbart	● Nöjd Region-Index (NRI)
	Vaxholm är ekologiskt hållbart	◆ Avlopp som får godkänt vid inventering, andel (%)
	Insamlat matavfall (kg/inv)	■

Bild: Exempel som illustrerar hur aggregering av måluppfyllelse sker från indikatorernas utfall till måluppfyllelse för målområdet.

De övergripande finansiella målen ingår i målområdet ekonomi och dess måluppfyllelse aggregeras tillsammans med kommunstyrelsens och nämndernas mål till en sammanfattande bild av måluppfyllelsen inom området.

Vaxholms stad bedömer att kommunen har god ekonomisk hushållning om:

- mer än 50 procent av den aggregerade måluppfyllelsen visar *uppfylld* (grönt) eller *på väg att uppfyllas* (gult) inom **alla** tre målområdena.

De globala målen

2015 antog FN:s medlemsländer en plan för hållbar framtid: *Agenda 2030* med 17 globala mål för hållbar utveckling. Agendan syftar till att avskaffa extrem fattigdom, minska ojämlikheter, främja fred och rättvisa samt lösa klimatkrisen innan 2030. De globala målen är integrerade och odelbara och balanserar de tre dimensionerna av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga.

Vaxholms stads hållbarhetsarbete utgår från dessa mål och underliggande delmål. De förtroendevalda har prioriterat 12 mål. Dessa är markerade med (V) nedan. Alla kommunens mål har koppling till ett eller flera av dessa prioriterade globala mål. För att tydliggöra den kopplingen i kommande avsnitt där resultaten följs upp visas symbolen för det globala mål som indikatorn kopplar till. Vilket/vilka mål indikatorn kopplar till är en bedömning som är gjord av förvaltningen som arbetar inom området.

Symboler för de globala målen

- 1. Ingen fattigdom
- 2. Ingen hunger
- 3. God hälsa och välbefinnande (V)
- 4. God utbildning för alla (V)
- 5. Jämställdhet (V)
- 6. Rent vatten och sanitet för alla
- 7. Hållbar energi för alla (V)
- 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt (V)
- 9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
- 10. Minskad ojämlikhet (V)
- 11. Hållbara städer och samhällen (V)
- 12. Hållbar konsumtion och produktion (V)
- 13. Bekämpa klimatförändringarna (V)
- 14. Hav och marina resurser (V)
- 15. Ekosystem och biologisk mångfald (V)
- 16. Fredliga och inkluderande samhällen (V)
- 17. Genomförande och globalt partnerskap

Mål för Vaxholms stad

Kommunen styrs genom mål för kommunstyrelsen och nämnderna inom de tre övergripande målområdena kvalitet, livsmiljö och ekonomi. Varje mål riktar sig till en nämnd, vilket innebär att varje nämnd har ett till fyra mål inom respektive målområde. Alla mål utgår från Vaxholms stads vision. Målen följs upp genom indikatorer. I tabellen nedan redovisas målen, indikatorernas utfall tidigare år, målnivåer och senaste benchmarkingvärde. Utfall i kursiv stil anger resultat som publiceras med ett års fördröjning, dvs resultat under 2020 avser mätår 2019.

I avsnittet: "Nämndernas mål och budget" beskrivs mer om nämndernas prioriteringar och arbete mot målen.

Målområde: KVALITET

Vaxholms stads verksamheter har god kvalitet i enlighet med nationella styrdokument och invånarnas upplevelse. Kommunen ger god service som kännetecknas av god tillgänglighet och positivt bemötande.

Nämnd	Mål	Indikator	Agenda 2030	Utfall 2019	Utfall 2020 (T2)	Mål-nivå	BM-värde ³
KS	Invånarna och företagen erbjuds god tillgänglighet, bemötande och service.	Medborgare nöjda med svar på frågor om kommunen och dess verksamheter (%)				60	
		Tillgänglighet telefon (andel som får svar på fråga) (%)		65%		70%	70%
		Insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter, andel nöjda medborgare (%)				40%	
		Nöjd Kund-Index (NKI) företagsklimat		60	79	73	73
KS	Vaxholm har en god stadsmiljö.	Medborgare som rekommenderar andra att bo i kommunen, andel (%)				80%	
		Upplevd trygghet utomhus, andel (%)				90%	
		Upplevd trygghet utomhus kvällstid, åk 9, andel (%) totalt		83%	84%	80%	74%
		Utbud av gång- och cykelvägar, nöjda medborgare andel (%)				50 %	
KS	Vaxholms stad är en attraktiv arbetsgivare med ett hållbart ledar- och medarbetarskap.	Hållbart medarbetarengagemang (HME) totalindex		82		82	79
		Hållbart medarbetarengagemang (HME) ledarskapsindex		83		83	79

³ Benchmarking sker med Stockholms län. Undantag: Handläggningstid bygglov som sker med alla rapporterade kommuner i Bygglövsalliansens årsrapport.

Nämnd	Mål	Indikator	Agenda 2030	Utfall 2019	Utfall 2020 (T2)	Mål-nivå	BM-värde ⁴
BUN	Utbildningen håller en hög kvalitet med god ledning och stimulans så att alla barn och elever lyckas med sin utbildning, får fullständiga betyg i åk 9 och når sin gymnasieexamen.	Elever i åk 9 som uppnår kunskapskraven i alla ämnen, andel (%)		92%	95%	90%	82%
		Genomsnittligt meritvärde åk 9		257	271	255	246
		Behörighet till gymnasieskolan åk 9, andel (%)		98%	98%	95%	90%
		Gymnasieelever med examen inom 3 år, andel (%)		77%		75%	68%
BUN	Barn och elever i Vaxholms stad har god tillgång till legitimerade och behöriga förskollärare och lärare.	Förskollärare (heltidstjänster) med förskollärlig legitimation, andel (%)		31%	30%	30%	28%
		Lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne, andel (%)		74%	76%	75%	70%
SN	Invånare och närstående är nöjda med socialnämndens verksamheter.	Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)		91%		92%	85%
		Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)		69%		78%	78%
		Utredningstid i antal dagar från påbörjad utredning till avslutad utredning inom barn och ungdom 0-20 år, medelvärde		83		90	103
SN	Socialnämnden tillvaratar digitaliseringens möjligheter för att öka självständighet, delaktighet och verksamheternas kvalitet.	Digitaliseringsgrad inom socialnämndens områden		42%		50%	38%
		Ansökningar inom ekonomiskt bistånd som sker digitalt, andel (%)		10%	70%	70%	
SN	Arbetet inom socialnämndens verksamhetsområde utgår från vetenskap och beprövad erfarenhet.	Andel strukturerade och standardiserade metoder inom socialtjänstens område		48%		50%	52%
SBN	Invånare och företagare är nöjda med tillgänglighet, bemötande och service.	Nöjd Kund-Index (NKI), Bygglov		42	46	60	64
		Nöjda kunder i GIS-enkät, skala 1-5		3,9	3,9	4,0	

⁴ Benchmarking sker med Stockholms län. Undantag: Handläggningstid bygglov som sker med alla rapporterade kommuner i Bygglovsalliansens årsrapport.

Nämnd	Mål	Indikator	Agenda 2030	Utfall 2019	Utfall 2020 (T2)	Mål-nivå	BM-värde ⁴	
SBN	Handläggningstiderna för bygglov är rimliga.	Handläggningstid i veckor, ärende komplett till beslut		4,7	4,0	5	4,1	
		Handläggningstid i veckor, ansökan inkommen till expedierad		16,8	12,6	12	13,4	
TFK	I kommunen finns ett brett utbud av kultur och fritidsaktiviteter.	Bibliotekets digitala utbud - böcker och tidskrifter, andel nöjda medborgare (%)				50%		
		Andel barnbokslån (%)			45%	50%		
		Det lokala kultur- och nöjeslivet i kommunen, andel nöjda medborgare (%)					50%	
		Möjligheten för invånare att nyttja kommunens idrotts- och motionsanläggningar, andel nöjda medborgare (%)					60%	
TFK	Invånarna har tillgång till bredbandsuppkoppling.	Tillgång till bredband om minst 100 mbit, andel av befolkning (%)		78%	81%	85%	90%	

Målområde: Livsmiljö

Vaxholms stad erbjuder en attraktiv livsmiljö där kommunen tillgodoser mänskliga behov inom ramen för jordens resurser. Livsmiljö omfattar både social- och ekologisk hållbarhet.

Nämnd	Mål	Indikator	Agenda 2030	Utfall 2019	Utfall 2020 (T2)	Mål-nivå	BM-värde ⁵
KS	Invånarna erbjuds en hälsofrämjande livsmiljö med goda och jämlika livsvillkor.	Kommunen som en plats att bo och leva på, andel nöjda medborgare (%)				75%	
		Elever åk 9 som tycker att livet är riktigt härligt att leva, andel (%) totalt		76%	55%	60%	63%
KS	Kvinnor och män/flickor och pojkar erbjuds lika god service.	Analys och åtgärder vid könsskillnader i nyckeltal görs av alla nämnder				Ja	
KS	Vaxholm arbetar för att minska klimatpåverkan.	Insamlat mat- och restavfall, kg/person		223		208	208
		Miljöbilar i kommunorganisationen, andel (%)		41%		50%	38%
		Antal resor (påstigningar) per invånare gjorda med kollektivtrafik		87		100	182 ⁶
KS	Vaxholm värnar den biologiska mångfalden och en god vattenkvalitet.	Avlopp som får godkänt vid inventering, andel (%)		79%		80%	
BUN	Utbildningsverksamheterna har en likvärdig utbildning som bedrivs i hälsofrämjande och trygga utbildningsmiljöer.	Vårdnadshavare som upplever att sitt barn är tryggt i förskolan, andel (%).		98%	96%	96%	96%
		Elever i årskurs 5 som känner sig trygga i skolan, andel (%).			87%	86%	86%
		Elever i årskurs 9 som känner sig trygga i skolan, andel (%).			74%	80%	79%
BUN	Utbildningsverksamheterna bidrar till att minska klimatpåverkan där hållbar utveckling är en del av lärandet.	CO2e per kilo inköpt livsmedel		1,7		1,7	2,0

⁵ Benchmarking sker med Stockholms län.

⁶ Benchmarking har skett med Tyresö, Norrtälje och Huddinge

Nämnd	Mål	Indikator	Agenda 2030	Utfall 2019	Utfall 2020 (T2)	Mål-nivå	BM-värde
SN	God hälsa främjas hos stadens invånare och deras närstående.	Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%)		32%	24%	20%	36%
		Ej återaktualiserade ungdomar 13-20 år ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%)		88%		90%	78%
		Ej återaktualiserade vuxna med missbruksproblem 21+ ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%)		82%		90%	74%
SBN	Förvaltningen har ett ökat digitalt arbetssätt.	Beställning av kart- och mätjänster via webbformulär, procent (%)		59%	89%	90%	
TFK	Den offentliga miljön är tillgänglig, trygg och välskött.	Skötsel av gator och vägar, andel nöjda medborgare (%)				50%	
		Skötsel av gång- och cykelvägar, andel nöjda medborgare (%)				50%	
		Skötsel av allmänna platser, t.ex. parker, torg, lekplatser, andel nöjda medborgare (%)				50%	
		Skötsel av byggnader där kommunen har verksamhet, t.ex. skolor, äldreboende, andel nöjda medborgare (%)				50%	
TFK	Vaxholms stad skall ha ett jämställt deltagande i idrottsaktiviteter.	Deltagartillfällen tjejer i idrottsföreningar delat med totalt deltagande		49%		45-55%	43%
TFK	Kommunen har energisnåla lokaler.	Energianvändning kWh/m2 i kommunalägda lokaler		139		150	

Målområde: Ekonomi

Vaxholms stad har en god ekonomi i balans. Den kommunala servicen är kostnadseffektiv så att skattepengarna ger så stort värde som möjligt.

Övergripande finansiella mål

Mål	Indikator	Utfall 2019	Utfall 2020 (T2)	Målnivå	BM-värde
Budgetavvikelsen ska inte vara negativ.	Budgetavvikelse (mnkr)	-2,7 mnkr	20,0 mnkr	0 mnkr	0 mnkr
Resultatet i procent av skatteintäkterna ska uppgå till minst 2,0 procent.	Resultat i procent av skatteintäkterna (%)	2,5%	6,6%	2,0%	0,8%
Kommunens soliditet ska inte understiga 35 procent.	Soliditet för kommunen (%)	34,7%	36,6%	35%	43,6%

Kommunstyrelsen och nämndernas mål

Nämnd	Mål	Indikator	Agenda 2030	Utfall 2019	Utfall T2 2020	Mål-nivå	BM-värde ⁷
KS	Ekonomi är långsiktigt hållbar.	Resultatavvikelse i procent (%) av budget		-2,5%	2,4%	0%	0%
BUN	Ekonomi är långsiktigt hållbar.	Resultatavvikelse i procent (%) av budget		0,3%	1,2%	0%	0%
		Nettokostnadsavvikelse förskola inkl. öppen fsk, (%)		2,4%	3,0%	0%	-9,8%
		Nettokostnadsavvikelse grundskola, (%)		2,5%	6,1%	0%	-5,1%
		Nettokostnadsavvikelse fritidshem, (%)		-9,0%	-14,7%	0%	-14,9%
SN	Ekonomi är långsiktigt hållbar.	Resultatavvikelse i procent (%) av budget		3,1%	1,6%	0%	0%
		Nettokostnadsavvikelse för individ- och familjeomsorg (%)		-31,3%	-27,1%	0%	-12,3%
		Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg, (%)		-9,4%	-2,4%	0%	-8,2%
		Nettokostnadsavvikelse LSS, (%)		2,0%	-0,6%	0%	4,1%
SBN	Ekonomi är långsiktigt hållbar.	Resultatavvikelse i procent (%) av budget		-8%	-19%	0%	0%
		Självkostnadstäckningsgraden		46%	41%	66%	66%

⁷ Benchmarking sker med Stockholms län

Nämnd	Mål	Indikator	Agenda 2030	Utfall 2019	Utfall T2 2020	Mål- nivå	BM- värde ⁷
TFK	Ekonomin är långsiktigt hållbar.	Resultatavvikelse i procent (%) av budget		-3,3%	1,7%	0%	0%
		Kvadratmeterkostnad för löpande skötsel och felavhjälpande underhåll (kr/kvm)		100,5		95	88
		Vakansgrad lokaler (%)				5 %	

Staden som arbetsgivare

Vaxholms stad har drygt 803 anställda varav 617 hade en tillsvidareanställning (31 juli 2020). Att kunna behålla dessa medarbetare och rekrytera nya vid behov är en nyckel för att kunna säkra hög kvalitet, effektivitet och utveckling i verksamheterna. En stor utmaning de kommande åren är att tillgodose behovet av kompetens då det i flera av de kommunala verksamheterna finns bristyrken som till exempel lärare, fritidspedagoger, byggnadsinspektörer, handläggare inom stadsplanering och socionomer. Konkurrensen mellan kommuner i Stockholms län är dessutom stor.

Kompetensförsörjning

En förutsättning för att kunna tillgodose kommunens kompetensförsörjningsbehov är att vi uppfattas som en attraktiv arbetsgivare. Detta betyder framför allt att vi kan erbjuda stimulerande och utvecklande arbetsuppgifter, en verksamhet med tydliga mål, tydliga ledare och god kvalitet. Andra viktiga faktorer är delaktighet och inflytande över det egna arbetet, verksamhetens utveckling samt en god arbetsmiljö och goda löne- och anställningsvillkor i övrigt. En av våra viktigaste uppgifter utifrån perspektivet kompetensförsörjning är att skapa goda förutsättningar och arbetsvillkor för våra redan anställda medarbetare. Att lyckas med detta blir avgörande för möjligheten att rekrytera nya medarbetare.

Fokusområden inom kompetensförsörjning är: attraktiva och hälsofrämjande arbetsplatser, ledarskap som skapar förutsättningar för goda resultat samt engagerade medarbetare med rätt kompetens.

Attraktiva och hälsofrämjande arbetsplatser

Som ett led att stärka och förtydliga arbetsgivarvarumärket har ett arbete med att ta fram en värdegrund för Vaxholms stad genomförts samtidigt som ett främjande förhållningsätt införs i kommunen som en grund för att vara en attraktiv arbetsgivare.

En god organisatorisk och social arbetsmiljö ger medarbetarens förutsättningar att fullgöra sitt uppdrag och främjar god hälsa. Tydliga förväntningar, tillräcklig kompetens och upplevelse av egen påverkansmöjlighet skapar balansen för individen som främjar god hälsa. Staden fortsätter detta arbete genom bättre analys av personalomsättning och sjukfrånvaro, samt följer arbetet med årliga enkäter och medarbetarundersökningar.

Ledarskap som skapar förutsättningar för goda resultat

Att vara ledare i Vaxholms kommun innebär att leda engagerade, välutbildade och kompetenta medarbetare i verksamheter som har stor betydelse för många människors vardag. För att behålla redan anställda chefer och samtidigt attrahera nya, behöver vi kontinuerligt följa upp och utveckla våra organisatoriska förutsättningar och villkor för chefer, så att stimulerande, rimliga och tydliga ledningsuppdrag tillförsäkras. Vaxholm stads Ledaridé är baserad på det främjande förhållningsättet och vår gemensamma värdegrund. Ledaridén ligger till grund för Vaxholms stads ledarutvecklingsprogram som kommer att genomföras 2020/21.

En annan viktig uppgift är att identifiera medarbetare med rätt kompetens och drivkraft samt underlätta för dem att växa in i ledarrollen. Vaxholms stad samarbete med Ledarskapsakademien är viktigt då vi får möjlighet att utveckla nya ledare på ett strukturerat sätt.

Engagerade medarbetare med rätt kompetens

Medarbetare i verksamheterna är de viktigaste aktörerna för att klara Vaxholms stads kompetensförsörjning. Det är på någon av kommunens arbetsplatser som nya medarbetare får sitt första intryck av Vaxholm stad och medarbetarna är de bästa ambassadörerna för sitt yrke och för Vaxholms stad som arbetsgivare. Det är viktigt att föra en ständig dialog om mål och planer så att varje medarbetare förstår sin egen roll och betydelse för helheten.

En medarbetaridé baserad på det främjande förhållningssättet och vår värdegrund tas fram under 2021 och skall omfatta alla medarbetare i kommunen. Med hjälp av nya arbetsmetoder och ökad kunskap ska medarbetarna få en mer begriplig, hanterbar och meningsfull vardag för att uppleva mindre stress och klara svåra situationer bättre.

Budget

Driftbudget

Driftbudget (mnkr)	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Kalkyl 2024	Kalkyl 2025	Kalkyl 2026	Kalkyl 2027
Kommunstyrelsen	-77,2	-76,6	-76,8	-77,3	-80,1	-82,1	-85,1	-87,1
Barn- och utbildningsnämnden	-352,7	-352,5	-359,6	-365,1	-377,8	-392,3	-408,0	-423,8
Socialnämnden	-186,7	-192,7	-198,2	-205,9	-221,6	-238,0	-249,9	-259,5
Nämnden för teknik, fritid och kultur	-50,9	-55,3	-55,5	-58,9	-62,4	-66,4	-69,3	-72,2
Stadsbyggnadsnämnden	-5,9	-7,4	-7,6	-6,2	-6,4	-6,6	-6,8	-7,0
Summa	-673,4	-684,4	-697,7	-713,4	-748,2	-785,3	-819,0	-849,6
Finansansvaret	688,8	704,1	721,9	731,8	764,1	803,7	843,9	869,8
Årets resultat	15,4	19,7	24,2	18,5	15,9	18,4	24,9	20,2
Årets resultat i (%) av skatter och bidrag	2,2%	2,8%	3,3%	2,5%	2,1%	2,3%	2,9%	2,3%

Enligt kommunallagen ska budgeten innehålla en plan för ekonomin för en period av tre år. Budgetåret ska då alltid vara periodens första år. Staden har valt att förlänga den ekonomiska horisonten med en kalkyl på ytterligare fyra år för att ge en indikation på stadens ekonomiska utveckling på längre sikt. Kostnader för tillkommande investeringar, omräknat i kapitaltjänstkostnader, är medräknat i driftbudgeten.

Procentuell förändring per nämnd

Procentuell förändring (%)	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Kalkyl 2024	Kalkyl 2025	Kalkyl 2026	Kalkyl 2027
Kommunstyrelsen	1,8%	-0,8%	0,3%	0,6%	3,6%	2,5%	3,6%	2,4%
Barn- och utbildningsnämnden	1,3%	-0,1%	2,0%	1,5%	3,5%	3,8%	4,0%	3,9%
Socialnämnden	4,4%	3,2%	2,9%	3,9%	7,6%	7,4%	5,0%	3,9%
Nämnden för teknik, fritid och kultur	3,4%	8,6%	0,4%	6,0%	6,1%	6,4%	4,3%	4,1%
Stadsbyggnadsnämnden	1,1%	26,7%	2,1%	-18,7%	3,0%	3,1%	3,0%	3,0%
Summa	2,4%	1,6%	1,9%	2,2%	4,9%	5,0%	4,3%	3,7%
Finansansvaret	1,6%	2,2%	2,5%	1,4%	4,4%	5,2%	5,0%	3,1%

Satsningar 2021

Kommunstyrelsen

- Pris- och lönekompensation
- Effektivisering 1,0%
- Ökade it-licenskostnader kopplade till politisk digital utveckling
- Tillgänglighet, bemötande och kommunikation
- Modellkommuner
- Driftkostnader för kajen
- Verksamhetsgenomlysning av kommunstyrelsens förvaltning samt handlingsplan för stadsbyggnadsförvaltningen
- Utredning ishallen
- Demokratiberedning
- Visselblåstjänst
- Ökning av revisionens budget

Barn- och utbildningsnämnden

- Pris- och lönekompensation
- Volymjustering
- Effektivisering 1,0%
- Sänkta avgifter till kulturskolan
- Vaxö skola interiör ombyggnad

Satsningen på digital skolutveckling på 3 mnkr och ekologisk skolmat 0,5 mnkr ligger med i den ingående budgeten från 2020 och kvarstår därmed även under 2021.

Socialnämnden

- Volymförändringar
- Pris- och lönekompensation
- Effektivisering 1,0%
- Ökade kostnader ekonomiskt bistånd

Nämnden för teknik, fritid och kultur

- Pris- och lönekompensation
- Effektivisering 1,0%
- Avetableringskostnader för paviljonger
- Avskrivningar för kajprojektet
- VAD och väg ÅVC
- Tomställningskostnader för Båtens förskola
- Bibliotekssatsning
- Nytt bibliotekssystem
- Trafikåtgärder Söderfjärdsskolan
- Gator och trafik
- Mark scoutstuga och parkering

Stadsbyggnadsnämnden

- Pris- och lönekompensation
- Effektivisering 1,0%
- Två temporära tillsynshandläggare under två år.

Finansansvaret

Finansansvaret (mnkr)	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Kalkyl 2024	Kalkyl 2025	Kalkyl 2026	Kalkyl 2027
Skatter och generella statsbidrag								
Skatteintäkter	714,4	727,7	746,2	769,0	805,1	838,2	885,0	935,9
Inkomstutjämningsbidrag/-avgift	-65,4	-82,9	-73,7	-68,0	-66,4	-58,9	-60,4	-72,4
Kostnadsutjämnning	21,2	18,0	18,8	9,2	9,9	12,3	11,1	0,4
Regleringsbidrag/-avgift	12,5	35,7	30,7	21,6	18,7	15,6	12,4	8,9
Strukturbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Införandebidrag	7,4	2,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
LSS-utjämnning	-25,9	-23,0	-23,4	-23,7	-24,4	-25,0	-25,7	-26,1
Fastighetsavgift	26,7	28,3	29,5	30,6	31,9	33,1	34,5	35,9
Särskilt statsbidrag	1,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa	692,3	706,0	728,1	738,6	774,8	815,3	856,8	882,6
Verksamhet								
Pensioner inkl löneskatt	-11,7	-12,4	-15,1	-13,4	-16,1	-16,6	-17,1	-17,6
Semesterlöneskuld	-1,8	-1,0	-1,1	-1,1	-1,2	-1,2	-1,3	-1,3
Intern kapitaltjänst	16,7	16,8	16,9	17,0	17,1	17,2	17,3	17,4
Finansnetto	-6,7	-5,3	-6,9	-9,3	-10,4	-10,9	-11,9	-11,3
Summa	-3,5	-1,9	-6,2	-6,8	-10,6	-11,5	-12,9	-12,8
Summa Finans	688,8	704,1	721,9	731,8	764,1	803,7	843,9	869,8

Skatteintäkterna baseras på SKR:s prognos cirkulär 20039 samt egen befolkningsprognos.

Utvecklingen av skatteintäkter och nettokostnader

Procentuell förändring (%)	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Kalkyl 2024	Kalkyl 2025	Kalkyl 2026	Kalkyl 2027
Skatter, utjämnning och generella statsbidrag	1,8%	2,0%	3,1%	1,5%	4,9%	5,2%	5,1%	3,0%
Nettokostnader	2,5%	1,4%	2,6%	2,3%	5,4%	5,0%	4,4%	3,7%
Nettoutveckling	-0,7%	0,6%	0,6%	-0,9%	-0,5%	0,2%	0,7%	-0,7%

För en långsiktigt hållbar ekonomi krävs det att nettokostnadsutvecklingen inte överstiger utvecklingen av skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag över tid. I tabellen ovan ser man att nettokostnadsutvecklingen är högre år 2023, 2024 och 2027. Ser man över tid överstiger utvecklingen av skatter, utjämning och generella statsbidrag utvecklingen av nettokostnaderna.

Resultatbudget

Resultatbudget (mnkr)	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Kalkyl 2024	Kalkyl 2025	Kalkyl 2026	Kalkyl 2027
Verksamhetens intäkter	107,9	109,5	112,0	114,0	119,9	125,9	131,4	136,4
Verksamhetens kostnader	-736,2	-747,2	-764,4	-778,1	-818,4	-859,5	-896,9	-930,9
Avskrivningar och nedskrivningar	-41,2	-41,8	-42,8	-43,5	-45,8	-48,1	-50,2	-52,1
Verksamhetens nettokostnad	-669,5	-679,5	-695,2	-707,6	-744,3	-781,7	-815,7	-846,6
Skatteintäkter	714,4	727,7	746,2	769,0	805,1	838,2	885,0	935,9
Generella statsbidrag och utjämning	-22,1	-21,7	-18,1	-30,4	-30,3	-22,9	-28,2	-53,3
Verksamhetens resultat	22,8	26,5	32,9	31,0	30,5	33,6	41,1	36,0
Finansiella intäkter	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Finansiella kostnader	-8,8	-8,3	-10,2	-14,0	-16,1	-16,7	-17,8	-17,3
Resultat efter finansiella poster	15,4	19,7	24,2	18,5	15,9	18,4	24,9	20,2
Extraordinära poster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	15,4	19,7	24,2	18,5	15,9	18,4	24,9	20,2

Resultatbudgeten i ovanstående tabell är delvis ett räkneexempel som är baserad på 2020 års budgetfördelning. I detaljbudgetarbetet kan nämnderna välja att budgetera sina intäkter och kostnader annorlunda så länge nettobudgeten stämmer.

Löpande investeringar

Löpande investeringar (mnkr)	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Kommunstyrelsen				
IT	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
Miljöbil	-0,4			
GC-vägar	-1,5			
Rådhuset	-5,0		-3,0	-2,0
Reservelverk	-0,5			
Övrigt, GC vägar	-0,8		-11,8	-12,8
Summa	-10,2	-2,0	-16,8	-16,8
Nämnden för teknik, fritid och kultur				
Gator och trafik	-4,5	-6,8	-6,8	-6,8
Fastighetsunderhåll och ombyggnad	-8,5	-15,0	-15,0	-15,0
Hamnar, kajer	-0,5	-1,0	-1,0	-1,0
Fritid	-0,5	-1,0	-1,0	-1,0
Park och mark	-0,5	-1,0	-1,0	-1,0
Klimatåtgärder	-3,0	-1,0	-1,0	-1,0
Tillgänglighetsanpassningar	-1,0			
Infartsparkering	-2,0	-2,0		
Lekplatsinsats	-2,0	-2,0		
Bredband	-1,0	-1,0		
Mark scoutstuga		-2,0		
Parkering		-1,0		
VAD och väg ÅVC		-2,0		
Nytt bibliotekssystem		-0,3		
Slöjdsalar Rindö skola		-3,0		
Vaxö skola interiör ombyggnad		-3,5		
Konstgräs		-1,0		
Summa	-23,5	-43,6	-25,8	-25,8
Barn- och utbildningsnämnden				
Inventarier	-2,5	-2,5	-2,5	-2,5
Summa	-2,5	-2,5	-2,5	-2,5
Socialnämnden				

Digital utveckling	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Inventarier	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Miljöbil	-0,7	-0,4	-0,4	-0,4
Summa	-1,2	-0,8	-0,8	-0,8
Stadsbyggnadsnämnden				
Digital utveckling	-0,3	-0,2		
Bil	-0,4			
Löpande investering	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Summa	-0,7	-0,3	-0,1	-0,1
Summa löpande investeringar	-38,0	-49,2	-46,0	-46,0

Budgeten för de löpande investeringarna har uppgått till 38 mnkr under de senaste fem åren. Inför 2021 har gränsen på de löpande investeringarna höjts till 46 mnkr. Anledningen till höjningen är att komma i fas med kommunens underhållsbehov av fastigheter, gator och vägar. Budgeten för 2021 överstiger gränsen för de löpande investeringarna p.g.a. flera engångsinvesteringar.

Långsiktiga investeringar

Långsiktiga investeringar (mnkr)	Ack utfall 2019	Budget 2020	Prognos 2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	P2020-2027 Summa	Projektets prognos	Projektets kalkyl/budget
Särskilda boenden													
SÄBO 1	-1,2	-5,0	-1,5		-70,0	-55,0	-32,4				-158,9	-160,0	-160,0
Garage SÄBO 1					-30,0						-30,0	-30,0	-30,0
Skolor													
Rindö skola	-0,8	-5,0						-38,3	-38,3		-76,5	-76,5	-76,5
Utbyggnad Vaxö skola	-4,1		-0,8	-16,0	-8,1						-24,9	-29,0	-29,0
Resarö skola	-1,7	-5,0	-0,5	-1,0	-36,8						-38,3	-40,0	-40,0
Förskolor													
Förskola Vaxön	-0,3				-21,5	-20,3					-41,7	-42,0	-42,0
Övrigt													
Trafikåtgärder Resarö Mitt						-4,2	-20,0				-24,2	-24,2	-24,2
Engarn rondellen		-2,0	-0,7	-2,0	-2,0	-2,0					-6,7	-6,7	-6,7
Kajen	-3,1	-7,0	-6,0	-10,0	-15,0	-15,0	-18,0	-18,0	-18,0	-16,9	-116,9	-120,0	-120,0
Konstgräs		-1,0											
Trafiksäkerhetshöjande åtgärder		-3,0		-3,0	-3,0						-6,0	-6,0	-6,0
Trafikåtgärder SÖF				-7,0							-7,0	-7,0	-7,0
Bibliotek				-9,0							-9,0	-9,0	-9,0
Infartsparkering Engarn								-2,3			-2,3	-2,3	-2,3
Ishall					-15,0	-30,0					-45,0	-45,0	-45,0
Summa investeringar		-28,0	-9,5	-48,0	-201,3	-126,5	-70,4	-58,5	-56,3	-16,9	-587,2		
Finansiering		Budget 2020	Prognos 2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	P2020-2027 Summa		
Summa exploatering		104,7	0,0	102,3	113,9		10,0	16,0	16,0	20,4	278,5		
Överlikvid		16,0	16,0	17,0	18,0	19,0	20,0	21,0	22,0	23,0	156,0		
Lån/amortering		-92,7	-6,5	-71,3	69,4	107,5	40,4	21,5	18,3	-26,5	152,7		
Summa finansiering		28,0	9,5	48,0	201,3	126,5	70,4	58,5	56,3	16,9	587,2		
Lån		333,9	403,5	332,2	401,7	509,1	549,5	571,0	589,2	562,7			

Nämndernas verksamhet

Avsnittet redovisar varje nämnds mål inom de tre målområdena och vad nämnden och verksamheterna kommer att prioritera och utveckla för att arbeta mot målen utifrån sitt uppdrag.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har två olika roller. En roll är att utgöra kommunens styrelse med uppgift att leda och samordna planering och uppföljning av kommunens verksamheter och bolag. I den andra rollen är kommunstyrelsen nämnd med uppgifter som tilldelats från kommunfullmäktige. Dessa uppgifter är bland annat att vara anställningsmyndighet för den samlade förvaltningen och på så sätt vara ansvarig för arbetsgivarfrågor. Andra ansvarsområden som faller under kommunstyrelsen är samhällsbyggnadsfrågor, frågor som rör näringsliv, IT, kommunikation, redovisning och upphandling.

NÄMNDENS MÅL

KVALITET

- Invånarna och företagen erbjuds god tillgänglighet, bemötande och service.
- Vaxholm har en god stadsmiljö.
- Vaxholms stad är en attraktiv arbetsgivare med ett hållbart ledar- och medarbetarskap.

LIVSMILJÖ

- Invånarna erbjuds en hälsofrämjande livsmiljö med goda och jämlika livsvillkor.
- Kvinnor och män/flickor och pojkar erbjuds lika god service.
- Vaxholm arbetar för att minska klimatpåverkan.
- Vaxholm värnar den biologiska mångfalden och en god vattenkvalitet.

EKONOMI

- Ekonomin är långsiktigt hållbar.

Prioriteringar och utveckling mot målen

Fortsatt fokus på service och tillgänglighet

Ett strategiskt arbete kring Vaxholms stads varumärke, tillgänglighet och bemötande pågår. Värdeorden *samspel, engagemang och respekt*, utgör basen i Vaxholms stads värdegrund och är gemensam för hela Vaxholms stad. Arbetet framåt handlar om att hålla värdegrunden levande och få medarbetare i hela organisationen att naturligt leva den i sitt arbete – en daglig kompass för alla som representerar staden i samspel med vår omvärld och med varandra.

Under 2021 kommer KCL (Kontaktcenter light) att utvecklas vidare tillsammans med stadens verksamheter. Det innebär att receptionen/växeln kommer att avlasta verksamheterna genom att

besvara allmänna frågor, vilket i sin tur innebär att servicenivån ökar för de som kontaktar staden.

E-tjänster för medborgarna kommer fortsätta att utvecklas kontinuerligt under 2021. Det innebär att invånarna har möjligheter att hantera flertalet ärenden dygnet runt, sju dagar i veckan.

Stärkt dialog med invånare genom sociala medier

Arbetet med Vaxholms stads facebookside har under 2020 utvecklats och följarsbasen har ökat betydligt. En introduktion av livesändningar på facebook har fallit väl ut och kommer fortsätta under 2021 som ett sätt att stärka dialogen med invånare.

Utvecklade nätverksträffar företag och kommunen

Näringslivsansvarig har idag en kontinuerlig kontakt med företag som är etablerade i Vaxholm eller som vill etablera sig i kommunen. Staden genomför också näringslivsfrukostar, seminarier och företagsbesök. Företagsbesöken har utvecklats under 2020 till att bli mer systematiska och frekventa. De utförs av kommunchef och kommunstyrelsens ordförande. Ett näringslivsråd med representanter från stadsbyggnadsförvaltningen och näringslivsansvarig träffas också regelbundet med syfte att stötta upp och ge bra service till stadens företagare. Det arbetet kommer att vidareutvecklas under 2021. Under året kommer också fler och nya typer av nätverksträffar och möten mellan företagare och kommunen att genomföras. Utgångspunkten för fortsatt arbete är kommunens nya näringslivsstrategi som gäller från 2021.

Arbete mot oegentligheter och visseblåsarfunktion

Under hösten 2020 har Vaxholms stad sett över sina styrdokument inom arbete mot korruption och oegentligheter. Det har resulterat i en policy mot oegentligheter med reviderade tillhörande riktlinjer samt en uppförandekod som riktar sig mot leverantörer. Förslaget till riktlinjer mot oegentligheter beskriver bland annat en ny visseblåsarfunktion för Vaxholms stad. Funktionen innebär att en anställd ska ha möjlighet att anmäla misstanke om oegentlighet inom kommunens verksamhet. En oegentlighet kan exempelvis vara en muta, vänskapskorruption, förskingring eller jäv. Från och med hösten 2021 blir det obligatoriskt för kommuner med över 10 000 invånare att ha en visseblåsarfunktion enligt ett nytt EU-direktiv.

Förbättrade risk- och konsekvensanalyser vid upphandling

Under 2021 kommer upphandlingsenheten att fokusera på risk- och konsekvensanalys samt uppföljning. Beslutsunderlag utan risk- och konsekvensanalys kan leda till att beslut fattas med bristande information och kunskap om långsiktiga påverkan på ekonomi och livsmiljö. Insikten om att uppföljning av inköp och investering är avgörande för måluppfyllnad leder till behov av att utforma metoder för uppföljning.

Hösten ny turistsäsong med fokus natur

En förutsättning för en stor del av Vaxholms stads näringsliv är turismen. Inför 2021 är fokus att fortsätta arbeta mot nya turistsäsonger och hållbar turism. Vaxholm kommer framförallt att marknadsföras som kombinationen av skärgårdstad och natur.

Stockholm Archipelago, där Vaxholm är en av åtta deltagande kommuner, arbetar aktivt med hösten som en ny besöksäsong. Detta bland annat genom att skapa resepaket i Stockholms skärgård och fokusera mer på den svenska marknaden.

Hållbarhetsstrategi

Inom målområdet livsmiljö som innefattar både social och ekologisk hållbarhet är fokus inför 2021 att besluta om och påbörja implementering av stadens hållbarhetsstrategi. Strategin grundar sig på bland annat på FN:s globala hållbarhetsmål, Sveriges miljö- och folkhälsomål samt stadens och medborgarnas lokala fokus och prioriteringar.

Arbete för goda levnadsvillkor

Några av Vaxholms stads fortsatta fokus 2021 inom social hållbarhet är arbete för jämställdhet och en jämställd offentlig service, erbjuda barn och unga goda tidiga levnadsvillkor, verka för psykisk hälsa och fortsätta arbeta drogförebyggande. Även fortsatt nära samverkan med Polisen för att bevara den höga grad av trygghet som finns i staden är högt prioriterat.

Ett påbörjat arbete kring medborgardialoger och inflytande fortskrider och ett intensifierat arbete med att öka samverkan och samarbetet mellan barn- och utbildningsförvaltningen, socialförvaltningen samt regionen med fokus på barn man oroar sig för, fortskrider inom ramen för det nationella arbetet *Uppdrag psykisk hälsa*.

Ansökan till Modellkommuner för jämställdhetsintegrering

Vaxholms stad har ansökt till SKR om deltagande i Modellkommuner, som är ett koncept för ömsesidigt lärande och utbyte av erfarenheter som pågår under drygt ett års tid med fokus på jämställdhetsintegrering.

Syftet med satsningen är att säkerställa jämställda välfärdstjänster med ett förväntat resultat på bland annat; konkreta förbättringar i verksamhetens system för styrning och ledning samt ett nytt eller ändrat arbets sätt inom en kärnverksamhet med fokus på jämställdhet.

Minska utsläpp av växthusgaser

En av regionens och Vaxholms stads stora utmaningar är att minska utsläppen av växthusgaser. En omställning av transportsektorn till fossilfria transporter handlar både om en övergång till renare fordon, gång och cykel, att underlätta för kollektivresande men också att minska transportbehovet. Genom att ställa miljökrav vid inköp och upphandling kan även utsläpp från varutransporter och entreprenadfordon minska.

Minska avfallsmängderna

Arbetet med att minska avfallsmängderna från kommunens verksamheter, öka återvinning och återbruk inom ramen för målen i den nya avfallsplanen ska påbörjas och tydliggöras. Fortsatt förebyggande arbete med minskad nedskräpning ska lyftas upp med informationsåtgärder och kampanjer.

Solceller på kommunens fastigheter

Ett övergripande arbete med energifrågor i enlighet med mål och åtgärder i energiplanen ska initieras och fördelas i organisationen. Utbyggnad av lokal energiproduktion med solceller på kommunens fastigheter ska genomföras.

Vattenfrågor i fokus

Inför 2021 kommer Vaxholms stad bland annat fortsätta arbetet kring vattenfrågor. En stor del av Vaxholms vattenförekomster har måttlig ekologisk status vilket kommunen vill motverka bland annat genom tydligare riktlinjer och information om ett hållbart båt liv.

Linfärjan

I Mål och budget återfinns ett förslag om att kommunen inte ska stå som huvudman för drift av linfärjan till Kastellet fr om 2022. Linfärjan blev möjlig utifrån ett unikt samarbete mellan Statens Fastighetsverk, Trafikverkets Färjerederi samt Vaxholms stad. Kommunen ser ett stort värde av förbindelsen till Kastellet för både ökad tillgänglighet till Kastellet för att stärka besöksnäringen och för ökad tillgång till verksamhetslokaler för att stärka företagsetablering i staden. Färjan invigdes 2016. Sedan 2019 har driften genom entreprenad skötts av kommunen. Driften har finansierats via biljettintäkter men dessutom genom finansiering på driften med 1,5 mkr/år. Ambitionen har varit

att nå en nollbudget för kommunen med en succesiv nertrappning av den kommunala medfinansieringen. Rådande pandemi har dock för 2020 inneburit färre resande och därmed försämrade förutsättningar och kan inte bedömas som ett normalår. Dock ser inte förutsättningarna goda ut för att nå en nollbudget efter nästkommande år. Färjan kommer att gå också under 2021, enligt avtal. En förhoppning är därefter att någon intressent kliver fram, som med bättre förutsättningar ser en möjlighet att fortsätta och ta över transporten till Kastellet. Kastellet är en fortsatt viktig plats som både besöksmål och för verksamhetsutveckling för näringslivet.

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för kommunens uppgifter inom utbildning och annan pedagogisk verksamhet. Detta innefattar förskoleverksamhet, öppen förskola, fritidshem/-klubb, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, elevhälsa, fritidsgård och kulturskola. För verksamheterna gymnasieskola, gymnasiesärskola, vuxenutbildning samt Sfi köps platser av andra anordnare då Vaxholm saknar egen produktion. Nämnden har det kommunala aktivitetsansvaret för 16- till 19-åringar som antingen har avbrutit sina gymnasiestudier eller valt att inte studera på gymnasiet. Barn- och utbildningsnämnden utövar tillsyn över fristående förskolor och fristående pedagogisk omsorg.

NÄMNDENS MÅL

KVALITET

- Utbildningen håller en hög kvalitet med god ledning och stimulans så att alla barn och elever lyckas med sin utbildning, får fullständiga betyg i åk 9 och når sin gymnasieexamen.
- Barn och elever i Vaxholms stad har god tillgång till legitimerade och behöriga förskollärare och lärare.

LIVSMILJÖ

- Utbildningsverksamheterna har en likvärdig utbildning som bedrivs i hälsofrämjande och trygga utbildningsmiljöer.
- Utbildningsverksamheterna bidrar till att minska klimatpåverkan där hållbar utveckling är en del av lärandet.

EKONOMI

- Ekonomin är långsiktigt hållbar.

Prioriteringar och utveckling

Förskolan

Förskolan fortsätter att följa handlingsplanen för digital kompetens i förskolan (2019-2021) för att säkerställa en adekvat digital kompetens för alla barn i förskolan enligt styrdokumenterna. En likvärdig förskola står i förgrunden när uppgradering av infrastruktur, inköp av digitala verktyg och kompetenshöjande insatser planeras. Vidare satsar förskolan på barns språkliga och kommunikativa utveckling genom bland annat Läslyftet.

Grundskolan

I grundskolan kommer all personal under året fördjupa sin kompetens att använda ändamålsenliga digitala verktyg i sitt uppdrag. 1 juli 2021 börjar de reviderade kursplanerna för grundskolan att gälla. Rektorer och lärare kommer på olika sätt att få stöd i implementeringen av dessa.

Kommunens aktivitetsansvar (KAA)

Vaxholms stad är med i samordningsförbund som utbildningsförvaltningens KAA deltar i. Via samordningsförbundet har *Mobilisering inför arbete*, Mia-projektet, etablerats. Det finansieras via ESF-medel. Syfte med deltagandet är att få människor som av olika anledningar aldrig har arbetat, eller som inte arbetat på länge, chans att förbereda sig för ett jobb genom Mias expertteam med representanter från Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och kommunen.

Kulturskolan

Kulturskolan ska präglas av hög kvalitet, en konstnärlig och genremässig bredd med verksamhet inom flera konstuttryck. Under 2021 blir bild och form en permanent verksamhet. Dansa utan krav som är en satsning för tjejer på högstadiet fortsätter 2020/2021. Syftet är att få fler i rörelse utan krav och prestationer för ett bättre mående.

Hälsofrämjande och trygga utbildningsmiljöer

Alla verksamheter behöver utveckla sina kunskaper i hur vi bättre kan integrera barnkonventionen och diskrimineringslagen i praktiken utifrån befintliga kunskaper i skollagen och läroplanerna. Skolorna kommer bland annat att utveckla sitt systematiska kvalitetsarbete med fokus på trygghet, studiero och delaktighet.

Utvecklad samverkan mellan elevhälsan och skol- och familjestödet

Under året kommer enheten för samverkan och stöd att implementera en arbetsprocess för bättre samverkan mellan elevhälsan och skol- och familjestödet. Vidare kommer enheten att implementera en arbetsprocess för Samverkansteamet som ska kunna ge stöd åt skolorna i hantering av problematisk skolfrånvaro. Strukturen för Samverkansteam mot yngre åldrar kommer också att utvecklas.

Hållbarhetsarbete inom måltidsverksamheten

Kunskap om hållbar utveckling och de globala målen (Agenda 2030) är en naturlig del av utbildningsverksamheten. Ett medvetet arbete inom måltidsverksamheten bidrar till minskad klimatpåverkan i allt ifrån inköp till servering och matsvinn. Det bidrar till goda matvanor och att barn och unga får en ökad kunskap om hur val av livsmedel har betydelse för resurs- och klimatpåverkan.

Lokalförsörjning

Den strategiska lokalförsörjningsplanen för förskolan är reviderad och revidering av grundskolans plan är pågående. Kapacitetsbedömningar och analyser av befolkningsprognoser är genomförda och vi får indikationer på att planerade byggnationer inom skola och förskola eventuellt inte behövs för att säkerställa platser för stadens barn och elever.

Om- och tillbyggnad Vaxö- och Resarö skola

I Vaxö skola har matsalen utökats med 20 platser och tre små rum är omgjorda till ett klassrum för att skapa bättre undervisningslokaler i huvudbyggnaden. Vidare är taket omlagt. Förvaltningen inväntar förhandsbesked om bygglov för Vaxö skolas annex. Kostnaden för annexet kommer att beräknas av en extern kalkylator för att sedan presenteras i kommunstyrelsen för beslut om genomförande. I väntan på byggnation av det nya annexet kommer befintlig skolbyggnad anpassas för effektivare lokalnyttjande och anpassad lärmiljö.

För Resarö skola pågår omläggning tak etapp 1 samt återställande av mottagningskök. Förvaltningen arbetar fram underlag för utbyggnad av matsal och kök i ny byggnad.

Nämnden för teknik, fritid och kultur

Nämnden för teknik, fritid och kultur ansvarar för underhåll och förvaltning av stadens fasta egendom, idrotts- och friluftsanläggningar, hamnar, vägar, gator samt park- och naturmark. Nämnden ansvarar även för om- och nybyggnation av lokaler för kommunal verksamhet understigande en beloppsgräns om 5 miljoner kronor. Ytterligare områden som nämnden ansvarar för är stadens uppgifter inom trafikområdet, gator och vägar, kultur och föreningsverksamhet samt tillstånd, tillsyn och yttranden.

NÄMNDENS MÅL

KVALITET

- I kommunen finns ett brett utbud av kultur och fritidsaktiviteter.
- Invånarna har tillgång till bredbandsuppkoppling.

LIVSMILJÖ

- Den offentliga miljön är tillgänglig, trygg och välskött.
- Vaxholms stad har ett jämställt deltagande i idrottsaktiviteter.
- Kommunen har energisnåla lokaler.

EKONOMI

- Ekonomin är långsiktigt hållbar.

Prioriteringar och utveckling

Omförhandla och upphandla avtal

Förvaltningen arbetar med att strategiskt omförhandla och upphandla avtal för att säkerställa hög kvalitet med kostnadseffektiva avtal. Upphandlingar som bland annat kommer att genomföras 2021 är driftupphandling av fastighetsskötsel och lokalvård. Förvaltningen arbetar under hösten med att ta fram nytt avtal för campingen som skall börja gälla i början av 2021 och som syftar till att få en mer attraktiv verksamhet med fler besökare.

På marksidan fokuseras arbetet på att skaffa överblick och kontroll över markarrenden. Skogsskötseln ska utvecklas genom nya riktlinjer som tagits fram och som ska implementeras.

Gata/trafik - mark/park

Skötseln av gator och vägar är viktig för bland annat framkomlighet och trafiksäkerhet. Under 2020 har bland annat ett nytt sätt att laga skador använts som gett positiv effekt. Skötseln av gator och vägar, parker, lekplatser mm sker genom ramavtalade entreprenörer. Genom kontinuerlig dialog med entreprenörerna säkerställs att arbetet görs på bästa möjliga sätt. Förvaltningen arbetar även systematiskt med att förbättra skicket på kommunens gator och vägar på annat sätt, till exempel genom kontroll av schaktningsarbeten och genom att bjuda in till samordningsmöten med de som drar ledningar i kommunens gator och vägar.

Internhyresmodell

Fastighetsenheten har fått i uppdrag av nämnden att ta fram en ny internhyresmodell för socialförvaltningen. Målsättningen är att få den nya modellen beslutad i kommunstyrelsen i februari

2021. Enheten arbetar även vidare med att utveckla och förbättra internhyresmodellen för utbildningsförvaltningens bestånd.

Avveckling av tillfälliga lokaler

Två större förändringar i beståndet är avveckling av tillfälliga lokaler på Vaxö (Båtens förskola) och Rindö (del av Rindö skola). Avvecklingen sker i samarbete med utbildningsförvaltningen.

Kultur

Arbetet med allmänskulturen syftar till att skapa och underlätta för goda kulturupplevelser i Vaxholm för alla åldrar och inom olika kulturyttringar. Det görs genom nära samarbete med kulturföreningar, utdelande av kulturbidrag och kulturstipendier, genom olika kulturevenemang med höjdpunkten Kulturkatten som nästa år genomförs för 10:e året.

Ansvar för allmänskulturen flyttas från 2021 över till den nya enheten bibliotek och kultur för att minska sårbarheten och ge samarbetsvinster.

Fritid

Inom fritidsområdet planeras för en ny lekplats på Lägret. För närvarande samlas önskemål in från allmänheten och en kontakt har tagits med Vaxö skolas elevråd. För övrigt kommer fokus under kommande år att ligga på att vidmakthålla befintliga fritidsanläggningar. På Resarö planeras för att fotbollsföreningen ska arrendera en befintlig grusplan för att förändra den till en konstgräsplan.

Nytt bibliotekssystem och satsning på ökad tillgänglighet

Biblioteket har under det senaste året genomfört mycket utvecklingsarbete, vilket har kunnat genomföras genom bland annat bidrag från Statens kulturråd.

Ett nytt bibliotekssystem från 2021 kommer att ge nya möjligheter för aktuell information och ge förbättrad service till låntagarna. För närvarande "chippas" alla böcker så att bibliotekets böcker kan ingå i den nationella bibliotekskatalogen, till gagn för låntagare i hela Sverige.

Biblioteket fyller en viktig funktion som folkbibliotek, men är också en viktig samlingspunkt för grupper i samhället och för olika typer av möten. För att stärka tillgängligheten och för att ge utökade möjligheter för kultur, bokcirklar, författarbesök, föreläsningar och andra sorters möten, förutom ordinarie folkbiblioteksuppdrag, görs därför under 2021 en större satsning på nya bibliotekslokaler. Målbilden är att Vaxholms stads bibliotek blir en naturlig mötesplats i samhället.

Bredband

Utbyggnaden av bredband till kommunala verksamhetslokaler är utförd på Resarö och Vaxön. När projektet för trafiksäkerhetshöjande åtgärder har färdigställt har Vaxholms stad fiberledning till sina verksamheter på Rindö. Det som krävs för ett fullständigt fibernät till kommunens verksamheter är en sjökabel för att kunna koppla in Rindös verksamhetslokaler.

Kommunen planerar att dra egna fiberkablar på Vaxön under år 2020/2021 för sitt interna fibernät mellan verksamhetslokaler, vilket är ett större projekt som ger kommunen mer rådighet men som också genererar ett framtida driftbehov.

Regeringens bredbandsmål anger att 95 procent av alla hushåll och företag bör ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s år 2020. Vaxholm stad har inte något eget stadsnät till allmänheten men följer marknads utbyggnad av bredband till våra invånare. Utbyggnaden av fibernätet i Vaxholm drivs av både föreningar och företag. Flertalet tillstånd hanteras löpande av förvaltningen. Indikationer visar att marknaden mattas av och kommunen planerar för att underlätta för marknaden för att nå så hög andel av befolkningen som möjligt.

Energibesparande åtgärder

Enheten arbetar tillsammans med hållbarhetsenheten för att ta fram en ny energiplan.

Energibesparande åtgärder prioriteras i första hand ur ett direktavkastningsperspektiv. Behovet av nyinvestering i utrustning inom styr- och reglerteknik ses över på fyra års sikt, i syfte att optimera driften av energikrävande anläggningar. Fokus är att som minimum säkerställa efterlevnad av de förändrade kraven inom området som skall vara implementerade 1 januari 2025 enligt Plan- och byggförordning (2011:338) 3 kap 15§.

Socialnämnden

Socialnämndens uppgift är att på olika sätt stödja, hjälpa och skydda utsatta grupper i samhället samt ge omsorg om äldre och människor med funktionshinder. Nämndens ansvarsområden omfattar både förebyggande verksamhet och individuellt inriktat utrednings- och behandlingsarbete. Verksamheten är till stora delar lagstadgad. De främsta målgrupperna för socialtjänstens arbete är socialt utsatta barn och ungdomar, personer med missbruksproblem, vuxna som behöver försörjningsstöd, äldre, nyanlända samt personer med funktionsnedsättning.

NÄMNDENS MÅL

KVALITET

- Invånare och närstående är nöjda med socialnämndens verksamheter.
- Socialnämnden tillvaratar digitaliseringens möjligheter för att öka självständighet, delaktighet och verksamheternas kvalitet.
- Arbetet inom socialnämndens verksamhetsområde utgår från vetenskap och beprövad erfarenhet.

LIVSMILJÖ

- God hälsa främjas hos stadens invånare och deras närstående.

EKONOMI

- Ekonomin är långsiktigt hållbar.

Prioriteringar och utveckling

Välfärdsteknik och automatisering

Socialförvaltningen kommer prioritera att införa olika typer av välfärdsteknik i syfte att öka brukarens självständighet, delaktighet och verksamheternas kvalitet. Arbetet med förberedelser för automatisering fortgår. Det finns flera identifierade aktiviteter och processer som kan automatiseras för att minska administration samtidigt som det effektiviserar verksamheterna. På sikt räknar SKR med en besparing på två tredjedelar när en analog process digitaliseras och automatiseras, vilket behövs för att klara av de kommande befolkningsutmaningarna.

Mobil dokumentation

Mobil dokumentation behöver utökas för att även inkludera boendestöd och eventuellt Vaxholms äldreboende. Den mobila åtkomsten används redan inom hemtjänsten för att på ett säkert sätt få aktuell nödvändig information om brukaren och insatser samt för att kunna dokumentera tillsammans med individen via surfplatta. Även journalhantering gällande HSL behöver uppdateras till ett modernare verksamhetssystem, vilket nästan all annan ärendehantering inom socialförvaltningen redan har gjort.

Vaxholms särskilda boende

Vaxholms särskilda boende har sedan 1 november 2018 drivits i egen regi. Utmaningar och förbättringsområden har identifierats sedan övertagandet. Kostnaderna för driften har trots tillskjutna medel blivit högre än budget under 2020. Analysen av underskottet visar att eftersom

boendet inte har full beläggningsgrad ligger inte platspriset i nivå med befintlig kostnad. Svårigheter finns att hitta synergieffekter med andra verksamheter eftersom Vaxholm inte har fler boenden.

Upphandling av särskilt boende är påbörjad och planeras under hösten 2020. Drift med ny entreprenör beräknas starta under 2021.

Projektet att bygga ett nytt särskilt boende pågår. Arbetet fortsätter och intensifieras under 2021.

Bostäder till nyanlända

Mottagandet av nyanlända kommer att minska något 2021 jämfört med 2020. Enligt Migrationsverkets förslag till Länsstyrelsen kommer cirka 22 personer anvisas till kommunen under 2021 inklusive kvotflyktingar. Med nuvarande bostadsbestånd och fortsatt utflyttning efter två år kommer Vaxholms stad att kunna lösa boendefrågan för mottagandet 2021. Förvaltningen kan dock se ett begynnande problem med bostadslösningar. Bostadsfrågan för de som faller ur etableringen och de som tillkommer enligt anvisning kommer därför att bli en viktig fråga under 2021.

Barnkonventionen

Barnkonventionen har implementerats i svensk lagstiftning. Arbetet med att införliva den nya lagstiftningen i processer och interna dokument pågår och kommer att vara av stor vikt även under kommande verksamhetsår.

Alternativ till våld (ATV)

Genom samarbete med Alternativ till våld (ATV) som är ett behandlings- och kompetenscenter som arbetar med våld i nära relationer kan kommunen erbjuda stöd och behandling till den som blir utsatt för våld eller den som har ett vålds- och aggressionsproblem. Under 2021 kommer myndigheten fortsätta arbetet med att sprida information om alternativ till våld (ATV), och genomföra utbildning för personal kring samtal med barn och föräldrar i våldsutsatta familjer.

Vaxholm del av Samordningsförbundet Roslagen

Vaxholms stad är en del av Samordningsförbundet Roslagen sedan 2019. Syftet med förbundet är att uppnå en effektivare användning av gemensamma resurser och underlätta samverkan mellan kommuner, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen samt Landstinget. Insatserna ska avse individer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser och ska syfta till att uppnå en ökad förmåga av försörjning och livskvalitet. Myndigheten tillför samordningsförbundet resurser motsvarande 12,5 procent av en heltidstjänst under kommande verksamhetsår.

Jobbcoach viktigt uppdrag på osäker arbetsmarknad

Myndigheten har permanentat jobbcoachen då verksamheten har givit mycket goda resultat. Den pågående pandemin kommer dock göra det betydligt svårare för jobbcoachen under 2021. Osäkerheten på arbetsmarknaden kommer innebära att planerade introduktionsjobb och andra typer av anställning/sysselsättning avbryts eller skjuts på framtiden. Detta kan komma att återspeglas i en ökning av kostnader för ekonomiskt bistånd. Förvaltningen bedömer dock att stadens ökning kommer att vara lägre jämfört med flertalet andra jämförbara kommuner.

Samarbete med utbildningsförvaltningen

Myndigheten har initierat ett samarbete i projektform med utbildningsförvaltningens enhet för samverkan och stöd. Syftet med projektet är att hitta och utveckla nya samarbetsytor, skapa gemensamma insatser och stödja verksamheter samt barn och unga med olika svårigheter. Ambitionen är första året att tydliggöra förutsättningarna för fortsatt samverkan med fokus på vad utbildningsförvaltningen respektive socialförvaltningen kan bidra med avseende barns psykiska hälsa samt skolnärvaro.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden ansvarar för kommunens bygglovsverksamhet och tillsyn enligt plan- och bygglagstiftningen, samt för mättnings- och karteringsverksamhet. Nämnden ansvarar också för strandskydd enligt miljöbalken, myndighetsuppgifter enligt lagen om lägenhetsregister, anläggningslagen, ledningsrättslagen och fastighetsbildningslagen. Ansvaret omfattar vidare namnsättning av vägar, kvarter, stadsdelar, offentliga byggnader och platser, fastställelse av belägenhetsadresser samt tillsyn av skyltar.

NÄMNDENS MÅL

KVALITET

- Invånare och företagare är nöjda med stadsbyggnadsförvaltningens tillgänglighet, bemötande och service.
- Handläggningstiderna för bygglov är rimliga.

LIVSMILJÖ

- Stadsbyggnadsförvaltningen har ett ökat digitalt arbetssätt.

EKONOMI

- Ekonomin är långsiktigt hållbar.

Prioriteringar och utveckling

Handlingsplan utformas

Under 2020 gjordes en genomlysning av bygglov- och GIS-enheten mot bakgrunden av att verksamheten under senare år har uppvisat utmaningar av olika slag. Syftet med genomlysningen var att ta fram underlag och därefter genom en handlingsplan ta fram åtgärder för att skapa en välmående och effektiv organisation. Genomlysningen färdigställdes 2020 och arbetet med att utforma en handlingsplan har påbörjats och kommer att slutföras under 2021.

Krav på fullständig ansökan inom åtta veckor

Bygglovsenheten har infört att i de fall sökanden inte klarar att få sin ansökan fullständig inom åtta veckor, får den sökande återkomma med en ny ansökan när ansökningsunderlaget är komplett. Enligt plan- och bygglagen (PBL), kan en ofullständig ansökan avvisas efter fyra veckor, men det upplevs av sökanden som svårt att efterleva. Det resulterar ofta istället i betydligt längre tid för att inkomma med allt som krävs för att få en fullständig ansökan. Kravet på att ansökan måste vara fullständig inom åtta veckor har med framgång tillämpats av andra kommuner och även uppfattats av sökande som positivt, då det blir tydligare vad som krävs.

Nya beslutsmallar för ökad rättssäkerhet

Bygglovsenheten räknar med att under hösten 2020 kunna implementera SKR:s nya beslutsmallar för byggdelen i PBL, vilket förväntas förenkla beslutsfattandet och öka rättssäkerheten i besluten.

Full digital handläggningsprocess är målet

Målet för bygglovsenhetens verksamhet är att ha en fullt digital handläggningsprocess från ansökan till arkivering av ärenden, och att arkivet blir öppet för allmänheten att söka information.

En digital slutarkivering kräver ett e-arkiv, vilket är en fråga för hela kommunförvaltningen. Under 2021 kommer förutsättningarna för införande och genomförande inklusive ekonomi att utredas för stadsbyggnadsförvaltningen och i första hand med bygglovs- och GIS-enheten som pilotverksamhet. Målsättningen är att starta upp ett e-arkiv för bygglovsarkivet under 2022.

Digitaliserade detaljplaner

Digitaliserade detaljplaner kommer att bli ett krav för nya detaljplaner från 1 juli 2021. Troligen kommer det även krav längre fram på digitalisering av äldre analoga detaljplaner, vilket är en förutsättning för att i framtiden kunna automatisera vissa delar av bygglovshandläggningen. I dagsläget har tre av kommunens detaljplaner digitaliserats. Inom GIS-området pågår ett utvecklingsarbete med att ta fram ett förslag kopplat till just digitaliserade detaljplaner. Förslaget som tagits fram förenklar förståelsen om vilka planbestämmelser som gäller för en specifik fastighet och ökar möjligheten att sprida information om detaljplanebestämmelserna.

Nytt system förenklar skapandet av kartprodukter

MBK-systemet (Mätning/Beräkning/Kartering) TopoDirekt som upphandlades under slutet av förra året har börjat användas. Systemet förenklar skapandet av kartprodukter och underlättar informationsutbyte med framförallt Lantmäteriet.

Bytet till TopoDirekt har för Vaxholms del också resulterat i att en förenklad nybyggnadskarta inom kort finns bland kommunens karttjänster. Syftet med den förenklade nybyggnadskartan är att kunna erbjuda en något billigare kartprodukt som kan användas vid till exempel tillbyggnader och/eller uppförande av komplementbyggnader, inom framför allt planlagt område.